CUMA
23 KÂNUNUEVVEL 1932
7 inci sene No. 2468
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Yeni Ve Mühim Kanunlar Çıkacak

Devlet ve İktısat

Modern devletin iktısat karşısındaki vaziyeti güçtür. Çünkü iktısatta bir çok menfaat tezatları vardır. Bu tezatların bazıları çok açıktır.

Meselâ müstahsiller yüksek fiat isterler, müstehliklerin menfaati aşağı fiattadır. Ameleler yüksek ücret isterler, müteşebbislerin işine aşağı ücret gelir. Küçük sanayile büyük sanayi arasında şiddetli mücadele vardır. Bunlarla beraber daha böyle bir çok menfaat tezatlarından terekküp eden zamanı hazır iktısadiyatını sevketmek kadar güç şey yoktur.

Muayyen bir sahada muayyen istikametli bir iktısat siyaseti takip edildi mi, faraza yukarıki iktısat tezatlarından yalnız bir taraf himaye olundu mu, diğer taraf zarar gördüğünü ileri sürüyor. Her iki tarafı da müsavi himaye etmek hiç bir tarafı himaye etmemek oluyor. Çünkü himayenin tesiri kalmıyor, sıfıra iniyor.

Modern devlet bu zıt iktısat menfaatlerinin arasında ve ortasında nasıl bir mevki alabilir. Zıt menfaatlere yakından bakılırsa onların iki grupa ayrıldıkları görülür:

1 — Karşılıklı öyle menfaatler vardır ki, birinin kazanması ötekinin kaybetmesi demektir. Küçük sanayi kazanırsa büyük sanayi ve büyük sanayi kazanırsa küçük sanayi kaybeder.

2 — Öyle menfaatler vardır ki; birinin tam kazanması ötekinin mahdut kazanmasını mucip olur. Köylü, mahsulünü pahalı satarsa, şehirli zarar eder. Eder amma, diğer taraftan iradı yükselen köylünün iştira kabiliyeti artar. O da mütekabilen şehirliden fazla alır. Bu surette şehirli de kısmen kazanır. Sonra, faiz yüksek olursa sermaye sahibi kazanır. Sermayeye muhtaç olan sermaye bulur fakat kârdan kaybeder.

Modern devlet için bu tezatlar arasında iki yoldan gitmek vardır. O, ya menfaatlerden bir kısmını ele alarak himaye edecektir, ve böylece diğer menfaatlerin kâmilen veya kısmen zarar görmelerine sebep olacaktır. Ve yahut, zıt menfaatlerin (ortasını) bulmağa çalışacak, menfaatlerden her birinin en az zarar görmesini temin edecektir. Yani, devlet için şu iki yoldan gitmek kabildir: Mevcut menfaat tezatlarından bazılarını tutup diğerlerine zarar vermek, menfaatlerin en az zarar görmelerini temin edecek surette ortadan yol almak.

Lâkin bir mülâhaza var.

Bu iki yol sabit ve müstakar esaslara istinat edemiyor. Karşıdaki menfaat sahipleri ve menfaat taazzuvları sabit ve müstakar değildirler. Şehir, köy, müteşebbis, amele gibi iktısat vahdetleri mütemadiyen değişmektedirler. Bir kere şehir ve köy nüfusları başka başka nispetlerde artıyor ve azalıyor. Sonra istihsal usulleri, istihsal vasıtaları, işletme ve iş şartları değişiyor. Böyle her lâhza değişen iktısat mevzuları karşısında sabit tedbirlerle ahenk temin olunamaz. Her lâhza değişen iktısat vahdetleri ve iktısat mevzuları karşısında, ancak değişen tedbirlerle ahenk temin olunabilir. Buna ise imkân yoktur.

Onun içindir ki, modern devletin iktısat işi, ne bir kısım menfaatleri koruyup diğerlerini mahvolmaya bırakmak ve ne de bütün menfaatlerin arasında her lâhza değişen umumî ahengin temini gibi gayrimümkün bir cambazlık işi olamıyor.

Modern devletin iktısat işi, olsa olsa, hâl iktısadını her tedbire müracaat ederek daha mütekâmil bir istikbale götürmek olabilir. Öyle mütekâmil bir iktısat ki, insanların eşya ihtiyaç ve istihlâkini daha iyi temin edebilsin.

Modern devletler bu gayeye yaklaşmak için çalışıyorlar. İtiraf etmelidir ki, bu şartlar içinde çalışacak devlet adamında san'atkârlıktan da hayli nispette bulunmak iktiza ediyor. Cereyan etmekte olan zamanı hazır iktısadiyatının yalnız hesaptan ibaret bulunmadığını, hesaptan başka bir takım tertip hassalarını dahi istilzam ettiğini, iktısadiyatta en ileri gitmis görünen memleketlerin bugünkü halleri açıkça göstermektedir.

Müderris
Nizamettin ALİ

Yarınki
Milliyet'te
CADDELER
Ahmet Haşim

Celâl Bey afyoncuları dinledi, heyet dönüyor

Yerli sermaye ile ve Türklerin elinde bir şirket yapılacak mı?

Vekil neleri sordu?

İktısat Vekili Celâl Bey

Ankarada İktısat Vekili Celâl Beyle temaslarda bulunmuş olan İstanbul ve İzmir afyoncular heyetleri bugün şehrimize avdet edeceklerdir.

Heyetten gelen malûmata nazaran, İktısat Vekili Celâl Bey heyet âzasını salı günü kabul etmiş, taleplerini büyük bir alâka ile dinlemiş ve kendilerinden bazı izahat istemiştir.

Heyetlerin eldeki stok afyonların beyannamelerinin verilme müddetinin 1 Mayıs 1934 tarihine kadar temdidi hakkındaki taleplerini alâka ile karşılayan Vekil Bey, bu hususun teminine çalışacağını vaadetmiştir. Celâl Bey afyon yetiştiricilerinin mallarını Birliğe veya tüccara satmakta serbest bırakılmaları hakkında heyetin temenniyatını tetkik edeceğini bildirmiştir.

İktısat Vekili Bey bu mülâkat esnasındaki beyanatında gayet ehemmiyetli bir noktaya temas etmiştir. Vekil Bey heyet azasından afyon işlerinin sırf türk tacirleri tarafından Türk sermayesile teşkil edilecek bir şirkete tevdiini mümkün olup olmadığını sormuş ve bunun için ne kadar sermaye lâzım geldiğini sormuş tur. Celâl Bey bu hususta izahat almıştır. İktısat Vekili Bey heyet azasına ayrılırken taleplerinin husulüne çalışacağı vaadinde bulunmuştur.

Japonlarla takas

Aldığımız malûmata nazaran, İzmir afyon tacirlerile Japon manifatura tacirleri arasında takas esası üzerinde mühim bir müzakere cereyan etmektedir. Japon manifatura tacirleri 300.000 liralık türk afyon ihracı mukabilinde ayni kıymette manifatura eşyası ithali için müzakereye girişmişlerdir. Bu müzakerenin müspet bir şekilde neticeleneceği ve bu suretle afyon ihracatımız için eyi bir yol açılacağı kuvvetle ümit edilmektedir.

Türk tarihinin medeniyet kısmını yazan tarihçilerimiz

Türk tarihinin medeniyet kısmı yazılıyor

Tarihçiler dün Edebiyat Fakültesinde bir içtima yaptılar

Türk tarihinin ana hatlarının medeniyet kısmını yazmayı deruhte eden ve bu hususta tetkikatta bulunan tarihçilerimiz dün de Darülfünun edebiyat fakültesine toplanarak tetkikleri etrafında yekdiğerlerile müdavelei efkârda bulunmuşlardır.

Hazır bulunmakta olan büyük tarihimizin bu kısmını hazırlayan tarih müderris ve muallimlerimiz kıymetli tetkikleri dünkü içtimada bilhassa nazarı dikkati celbetmiştir.

Pek yakında Türk tarihi ana hatlarının medeniyet kısmı da ikmal edilmiş olacaktır. Dünkü içtimada muvaffakıyetli neticelere vâsıl olunduğu anlaşılmıştır.

Tarih müderris ve muallimleri yazmayı deruhte ettikleri kısımları kısa bir zaman zarfında ikmal edeceklerdir. Müteakıp içtima pek yakında yapılacaktır.

Millî Türk Talebe Birliği dün içtima etti

Meclisin kış Tatili

ANKARA, 22. (Telefonla)— Önümüzdeki hafta içinde Meclisin Şubatta tekrar toplanmak üzere kış tatiline karar vermesi kuvvetle muhtemeldir.

Zabit Yurdu

Dün Ankarada açıldı

Fevzi Pş. Hz. nin ve Millî Müdafaa vekilinin nutukları

ANKARA, 22 A.A. — Ankara Zabit yurdu bugün saat 16,30 da B. E.H. Reisi Müşir Fevzi Paşa Hazretleri tarafından açılmıştır.

Merasimde Başvekil İsmet Paşa Hazretleri, hükûmet erkânı ve bütün askeri ümera ile birçok zabitler hazır bulunmuşlardır.

Millî Müdafaa Vekilinin nutku

Yurdun açılmasını müteakip millî müdafaa Vekili Zekâi Bey şu nutku irat etmiştir:

"Müşir Paşa Hazretleri; Selefim Abdulhalik Beyfendinin himmetleriyle ve hükûmetin yüksek muzaharetile vücut bulan Ankara zabit yurdunu bizzat açmak lûtfunu gösterdiğinizden dolayı millî müdafaa vekâletinin minnet ve şükranını derin saygılarımla arzederim.

Millî Müdafaa Vekâleti Büyük Başkumandanın ilham feyziyle vücude gelen ve zabitlerle askeri memurlar arasındaki meslek birliğini kuvvetlendirecek ve toplu yaşayış bilğisini artıracak olan bu müessesenin cümhuriyet müdafaa teşkilâtında yeni bir tarakkı adımı kaydettiğini görmekle bahtiyardır.

Şüphesiz cümhuriyet orduları-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Âli İktısat Meclisi

Bu defaki içtimaa ehemmiyet veriliyor

ANKARA, 22. — Âli iktisat meclisi, kânunusaninin beşinde toplanacaktır. Meclisi İktısat vekili Celâl Bey açacaktır. Bu içtmaida görüşülecek mevzular şunlardır:

Türkiyede sanayi nasıl teessüs ve inkişaf edebilir, madenlerimizden en iyi surette istifade şekli nedir? Tediye müvazenesi.

Bu içtimada mühim müzakereler cereyan edeceği ve ehemmiyetli kararlar vereceği tahmin olunuyor. Komisyonun içtimaı için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır.

Komisyon âzası gelecek hafta zarfında Ankaraya gelecektir. Müzakeratın bir hafta kadar süreceği tahmin olunuyor.

M. Matsuoka Geliyor

Haber aldığımıza göre, Milletler Cemiyetinde Japonn başmurahhasıM. Matsuoka, bu ayın 25 inde Semplon ekspresile şehrimize gelecektir. M. Matsuoka Japanya'nın Milletler Cemiyetindeki Mançurya ihtilâfını müdafaa eden murahhasıdır.

M. Matsuoka

M. Matsuoka, Cenubî Mançurya şimendiferleri reisi idi ve Mançurya işlerini mütehassısı bulunmaktadır. Bunun içindir ki Mançurya meselesi gibi Japonya için çok ehemmiyetli bir işi müdafaaya M. Matsuoka memur edilmiştir.

Dahiliye Vekili Bugün dönüyor

Vekil Beyin Meclisteki lâyihalar hakkında beyanatı

Şehrimizde bulunmakta olan Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey bu akşamki trenle Ankaraya gidecektir. Vekil Bey dün Tokatliyan otelinde kendilerine mülâki olan bir muharririmizin vaki olan süallerine cevaben şu beyanatta bulunmuşlardır:

— Soy adı kanunu ile yeni posta kanunu Meclis encümenlerinde tetkik edilmektedir. Bu lâyihaların bu içtima devresinde çıkarılacağını ümit ederim.

Valilerin salâhiyetlerinin tevsii hakkında Meclis mehafilinde bir tasavvur mevcuttur, fakat bu hususta hükûmet tarafından bir teklifte bulunulmamıştır. Birinci Umumî müfettişliğe henüz hiç kimse tayin edilmemiştir."

Şükrü Kaya Bey

Gayrimübadil Kongresi

Önümüzdeki ay içinde toplanacak

Maliye Vekâletince bundan evvel gayri mübadil bonoları hakkında verilen karar mucibince, elde mevcut bonolar kâmilen itfa edilmedikçe yeniden bono ihraç edilmiyecektir. Verilen habere göre gayrimübadillerden bazıları, bu karara rağmen, yeniden bono çıkarılmasını istemektedirler. Bu zümreyi, evvelce bono alıp ta, istihkakı emlâk müzayedelerine iştirake kifayet edemiyenleri veya aldıkları bonoları satarak elden çıkarmış olanları teşkil etmektedir.

Evvelce yedi milyon liraya yakın bono çıkarılmıştı. bunların karşılığı tamamen mevcuttur.

Yeniden bono çıkarıldığı takdirde mevcut bonoların kıymeti yeniden düşecektir. Bu sebeple ellerinde fazla miktarda bono bulunanlar yeniden bono çıkarılmasına taraftar değillerdir. Bununla beraber bu mesele hakkında bir karar vermek gayrimübadillerden ziyade Maliye Vekâletine ait olduğu beyan edilmektedir.

Gayrimübadiller kongresi 15 kânunusani 1933 pazar günü toplanacaktır; Kongrede bu meselenin de mevzuu bahsedilmesi muhtemeldir. Gayrımübadiller idare heyeti dün toplanmış İzmirde Yunan emlâkinin tarama suretile aranması için, faaliyette bulunmak ta olan heyetin mesaisine dair alınan haberleri tetkik etmiştir.

Mısır Sefirinin Beyanatı

Geçen gün Ankaradan şehrimize gelen Mısır Sefirinin son hâdise hakkında beyanatı İstanbul gazetelerinde çıkmıştı. Sefir Hz. sonradan bunu tekzip ettiler.

Halbuki, Sefir Hz. bu sözleri Cümhuriyet gazetesi muharrirlerinden Rüştü Beye Tokatliyan Otelinden çıkarken söylemişlerdir. Bu sözleri söylemiş olan Sefir Hz. bunların gazetede beyanat tarzın da neşredilmemesini söylemiş olabilirler. Fakat gazeteci arkadaş ta bunu anlayamamış ve söylenen sözler gazetelerde intişar etmiştir.

Beyanat olarak neşredilmemesi hakkındaki sözler anlaşılamadığından ve Sefir Hz. nin söyledikleri aynen intişar ettiğinden müteessiriz. İtizar ederiz.

İran piyade ve makineli tüfek kıt'aları tecemmu halinde

İngiliz-İran ihtilâfı itilâfla neticelenecek mi

Arada bir itilâf havası esigor

İngiliz Hükûmeti Cemiyeti Akvamdan ne bekliyor?

LONDRA, 21 (Hususî) — İngiliz gazeteleri İngiliz—İran petroller şirketi meselesi hakkında hararetli neşriyat yapmaktadırlar. Gazeteler İranın, La Haye mahkemesine müracaatı reddetmesinin sebebini şöyle izah ediyorlar:

İran La Haye mahkemesinin hakemliğini kabul ettiği zaman, kendi mahkemelerinin salâhiyeti dahilinde olan davaları bundan istisna etmişti. İran hükûmetile petrol şirketi arasındaki ihtilâf, İran mahkemelerinin göreceği bir iştir.

İngiliz gazeteleri, hukuk noktasından İranın bu noktada haklı olduğunu kabul ediyorlar. Ve işin yalnız La Haye mahkemesi tarafından halle-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Ankarada un piyasasına hâkim olmıya teşebbüs eden yeni değirmenin binası

Ankarada un piyasasına hâkim olmak istiyen bir değirmen!

Belediye bu şirketin hakimiyetine meydan vermedi

ANKARA, 21. (Hususî) — Hükûmet merkezinde un vaziyeti dikkate şayan bir devre geçirmektedir. Son zamanlara kadar Ankara piyasasına un veren değirmenlerden üçü muhtelif sebeplerden kapanmış ve piyasa büyük sermaye ile ortaya çıkan yeni bir değirmenle (Ankara değirmencilik Limited Şirketi) nin değirmeni ile Köprüköydeki bir de-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Muhtar intihabına dün başlandı, bu akşam bitecek

Tarihî tefrika: 52

93 felâketleri ve İgnatief

Türkler elele verip Hıristiyanları kesecekler miydi?

Bunların hepsinden artık olan bir başka takım da vardı: bunlar bugünkü fenalıkların sadece Abdülâzizin şahsından doğduğuna inanırlardı. Abdülâzizi ortadan kaldırmak, Muradı iş başına getirmek, memleketi sever vükelâya işleri vermek, müslümanlığı meydana çıkarmağa, ihtilâlleri vurmağa, hattâ icabında bir muharebeyi de kazanmağa yeter sanırlardı. Sadrazam Rüştü Paşa, serasker Hüseyin Avni Paşa, vükelâ, bir çok vüzera, ülema, halktan pek çoğu bu havadaydılar.

Hıristiyanlara gelince, bunlar korku ve telâş içindeydiler: Iğnatiyef bunların yüreklerine:

— Türkler günün birinde umutsuz kalırlarsa hıristiyanları keserler.

Korkusunu sokmuştu. Mora ihtilâli vak'aları akıllardaydı. Olmasa bile Otlukköy, Avrataan vakaları onları yeniden akla getirmişti. Onun için görünüşte Türklerle beraberdiler. Fakat akıllılık ederek elaltından da ecnebi himayeleri ediniyorlardı. Bulgarlar, Sırplar daha ziyade Rusyaya, Ermeniler, Rumlar daha çok İngiltereye doğru yüzçevirmişlerdi.

Eski Jön - Türklerin Reisleri birer tarafa atılmıştı: Kemal, Magosada üç yıldır kalebentti. "Vatan" tiyatrosunun oynanmasından sonra Abdülâziz, mimlediği bu Jön - Türke aman vermemişti. Ayetullah Bey, Erzurum mektupçuluğunda çürüyordu. Ebuzziya Tevfik Bey Ahmet Mitat Efendi Radosta idiler. Ötekilerin de her biri bir yandaydı. Yalnız Ziya Paşa İstanbuldaydı. Mitat Paşa ile veliaht Murat Efendi arasındaki haberleşmeleri idare ediyordu. Murat Efendinin vasıtası da kendi hekimi olan doktor Kapoliyon'du.

Reisler dağılmışsa da Jön - Türkler mahvolmamıştı. En ziyade asker arasındaki Jön - Türkler biribirlerine bağlı kalmışlardı. Harbiye mektebinin dershaneleri içinde yeni, taze Jön - Türkler yetişiyordu. Harbiye mektebi Nazırı Süleyman Paşa, eski bir Jön - Türktü. Hamiyeti, millete sevgisi herkesçe biliniyordu. Ordu zabitleri arasında onu sevmiyen, mertliğine güvenmiyen yoktu.

Fikirleri biribirinden ayrı olan vükelâ da bir noktada birleşiyorlar: Abdülâziz iş başında durdukça bir şey yapmak mümkün değildi. Sadrazam Rüşaü Paşa, Şehislâm Hayrullah Efendi, serasker Hüseyin Avni Paşa, Bahriye Nazırı Kayserili Ahmet Paşa, Meclisi Vükelâya memur (1) Mitat Paşa, hep bu fikirdeydiler. Bu fikrin icraatı için de askere ve halka güvenebilirlerdi.

n

—31—

Padişah değiştirme hazırlıkları

Abdülâziz, gemi azıya almıştı. Memleketin her tarafını saran ihtilâl ateşleri, umurunda bile değildi. Bütün düşüncesi, kendi seçtiği sadrazamı "istemeyiz!,, diye yerinden oynatanlardan, onları harekete getirenlerden öcalmaktı. Sadrazam mütercim Rüştü Paşa, saraya her gidişinde padişahtan acı yüz görüyor, acı söz duyuyordu. Abdülâziz, ikide birde:

— Devlet umuruna karışan biedeplerin terbiyesi için tedbiriniz nedir?

— Talebei ulûmu devlete karşı tahrik edenlerin kimler olduğu tahkik ve kendileri tedip edilmiyecek mi?

Gibi sorgularla mütercim Rüştü Paşayı güçlüklere sokar, tertletirdi.

Mitat Paşa ile Hüseyin Avni Paşa, Abdülâzizin en sevmediği iki adam olmuştu. İnadına da birini halk, ötekini asker seviyordu. Abdülâziz, ilk eline geçecek fırsatta Mahmut Nedimi bir daha iş başına getirmek arzusundaydı. Vükelâ da bunu anlıyorlardı.

Halk, galeyandaydı. Medreselerde, kahvelerde, her topluluk yerinde işlerin fena gidişi söz sermayesi olmuştu. Sırbistanla Karadağın hazırlıkları, Rusya ile Avusturyanın Hersek ihtilâlcilerine yardımı, bütün yürekleri dağlamıştı. Padişahın bütün bunlara göz yumarak Rusyanın kucağına atılması herkesin gücüne gitmişti. İgnatief,

— Yakında İstanbulda müslümanlar hıristiyanları kesmeğe kalkacak, kan gövdeyi götürecek.

Yolunda korkunç sözleri etrafa yaymakla kalmıyor, böyle bir korku gerçekten varmış gibi sefareti üç, dört yüz silâhlı Hırvatla muhafaza altına alıyordu. Kendi uydurduğu bu şayiaları gerçeğe çıkarmak için de el altındaki türkçe bilir Bulgarlardan birkaçına cübbe ve sarık giydirerek talebe arasına sokuyordu.

Bu heyecan arasında halk ta,

— Artık bu padişahın zamanında bizlere gözaçmak nasip olmıyacak!

Diye kanmıştı. Hele padişahın da kendi muhafazası için Rus Çarından 30 bin asker istediği şayiası büsbütün efkârı altüst ediyordu.

Vükelâ arasında, Abdülâzize en çok diş bileyeni, serasker Hüseyin Avni Paşa idi. Fuat Paşanın seraskerliği zamanında yanında bulunan Hüseyin Avni Paşa, Mısır seyahatinden sonra gözden düşerek İstanbuldan uzaklaştırılmış, Ali Paşa sadrazamken Giritten dönerek seraskerliğe geçtiği halde Mahmut Nedim Paşanın birinci sadaretinde bir gece içinde kaldırılıp nefyedilmişti. Bu acıyı unutamıyoru.

(Devamı var)

(1) O zmanlar "Meclisi Vükelâya memur" sözü, Avrupanın Ministre san portefeuille tabirine karşılık olarak kullanılırdı.

HARİCİ HABERLER

Boncour beyannamesinde neler söylüyor?

Hükûmet Fransız milletinden fedakârlıklar beklemektedir

PARİS, 22. A. A. — Havas ajansı bildiriyor:

Yeni hükûmetin bugün öğleden sonra parlamentoda okunan beyannamesinde hükûmet buhranın vadesi pek ziyade yaklaşmış olan taksitlerin ödeneceği tarih arifesinde ve fevkalâde nazik ehval ve şerait içinde başlandığı, M. Herriot'un ve siyasetinin nüfuz ve kuvvetinin bu yüzden hiçbir halele uğramadığı ehemmiyetle kaydedilmiştir.

Beyanname şu suretle devam etmektedir:

« Reisicümhur M. Lebrun ile yeni kabine 8 mayista yapılan intihabat neticesinde teşekkül eden cümhuriyetciler ekseriyetinin — ehemmiyetli fakat geçici bir fikir ayrılığına rağmen — memleket menafiinin iktiza ettirdiği şeyi yapmak vazifesiyle mükellef olduğu fikir ve kanaatinde bulunmuştur. Yeni hükûmet teşekkül tarzı itibariyle sebat ve devam arzusundan nişan vermektedir.

« Hükûmet, milletle el ele vererek en ziyade nüfuz ve itibarının iadesine çalışacak ve şayet kendisine vakit bırakılacak olursa müntehiplerin istedikleri cesurane islâhata hakikat şekli verecektir.

« Diğer taraftan manileri yenmek, bütçe muvazenesini sıkı tasarruflar yapmak suretiyle tesis ve temin etmek lâzım gelecektir.

« Bu yeni baştan ıslah ve tanzim işinin hemen yapılacağına dair kat'i bir söz vermek namusluca bir hareket olamiyacağından 1933 senesi bütçesinde lâzım gelen tevazünü temin için acil tedbirlere baş vurmak icap edecektir.

«Şimdilik hükûmet muvakkat bir bütçe tanzim ve kabulünü isteyecektir. Ondan sonra ikinci kânunun birinci günü gelir gelmez yapılması daha şimdiden zarurî gibi görünen ikinci bir muvakkat bütçe tanzim edecek ve memleketin kurtulmasının lüzum gösterdiği tedbirlerin en ehemmiyetli kısmını bu muvakkat bütçeye koyacaktır. Memleket halkı bu tedbirlerini vereceği neticelere bakarak hükûmetin bu hususta kâfi derecede cesaret gösterip göstermediği hakkında. bir hüküm verebilecektir.

« Bundan başka hükûmet bütün gayretini en ileri saftа bulunan diğer bir işe yani harp borçları meselesinin umumî surette hal ve tesviyesine hasretmek niyetindedir.

Borçlar

« Amerikanın bugünkü siyasî vaziyeti çok büyük bir ihtiyatla hareket etmek lüzum göstermektedir.

« Hükûmet buhran esnasında M. Herriot Vaşington hükûmetiyle teması muvaffakiyetle muhafaza etmiştir.

« Vaşington hükûmetinin mevcut müşkülleri ortadan kaldırmağa çalışmak için sarfettiği ehemmiyetli emeklerden dolayı Amerikaya karşı bir şükran hissi duyuyoruz. Hükûmetlerin birbirlerine olan borçlarından mütevellit ağırlığın — umumî iktisadî vaziyetin eski haline gelmesi noktai nazarından — sürükleyip getirdiği kardaşalıklara nihayet verecek umumî bir hal sureti hazırlamak kararı kat'isi ile müzakerelere devam edeceğiz.

« Ayni zamanda Fransanın müşterek emellere müstenit başlarla merbut bulunduğu hükûmetlerle tam bir anlaşma dairesinde, diğer devletlere karşı hiç bir gizli maksat gitmeksizin, komşumuz İngilizlerin — daha pek yakınlarda aşikar eserlerini gördüğümüz — müessir dostluğundan kuvvet alarak eski bir harsın ve yakın hatıraların bize başladığı memleketlerle aramızda çıkabilecek her türlü güçlükleri ortadan kaldırmağa ve diğer beynelmilel müzakereleri iyi bir neticeye vardırmağa çalışacağız.

« Bütçe sahasında karşılaştığımız zorlukların en mühim sebebi olan bugünkü buhranın ortadan kalması büyük bir mikyasta bu müzakerelere bağlı bulunmaktadır. Çünkü bu buhran sadece iktisadî değil fakat ruhî bir mahiyeti de haizdir. Bu buhran beynelmilel endişelerden, milletler arasındaki anlaşamamazlık ve rekabetlerden doğmuştur.

Silâhları bırakma

« Evvelki hükûmet silâhları bırakma konferansı içinde kaybolup gitmek tehlikesine maruz kaldığı kararsızlıktan, ağırlıktan çekip kurtarmağa muvaffakiyetle merbut kalmıştır.

« Fransanın geçenlerde teklif ettiği plânı takipte devam edeceğiz. Bu plânı müdafaa eyliyeceğiz. Cenevredeki mümessillerimiz vazife itibariyle müsavat dairesinde ve milletlere yahut hiç olmazsa Avrupaya ait emniyet ve selâmet hakkında vücuda getirilecek müspet teşkilât kadrosu içinde hukuk beraberliği esasının halisane bir surette tanınmasından konferansın ve sulh muahedelerinin güttükleri gaye ile telif edilemiyecek olan tekrar silâhlanmaya yol açacak neticeler bıkarılmamasına dikkat edip çalışacaklardır."

Bu sözlerden sonra beyannamede bilhassa ziraat ve işsizlik sahalarında yapılacak islahat projeleri sayılmaktadır.

Beyanname şu suretle devam etmektedir:

« Hükûmet buğday piyasasının korunmasını temin maksadiyle evvelki hükûmet tarafından tevdi edilen kanun lâyihasının kabulünü istiyecek, ziraat mahsullerinin heyeti umumiyesinin daha iyi bir surette yetiştirilmesi ve daha tesirli bir tarzda korunması hakkında yeni tedbirler alınmasını pek yakında meclise tevdi edecektir.

« Hükûmet işsizliğe karşı mücadele edecek ve beynelmilel bir sahada çare bulunması lâzımgeldiği fikrinde olduğu iş bölümü meselesinin dahiyi bir surette hallini mümkün kılacak tedbirler hakkındaki tetkiklere iştirak eyliyecektir. Işte bundan dolayı hükûmet Cenevrede toplanan ihzarî komisyonun mesaisine faal bir surette yardım edecektir.

« Hükûmet, umumî ve müşterek mukavelelerin tatbik mevkiine konmasının teminini isteyecek, maarifte ıslahat yapacak, sabık muhariplerı ve harpten zarar görenleri himave edecek, daha evvelce meclise verilmiş af kanun lâyihasının ve tasarrufun himayesine ait projelerin kabulünü meclisten istiyecektir.

« Malik bulundukları sevet membalarını işletmek için lâzımgelen masrafları ve inşaatı yapmak suretiyle ana vatanın kuvvetlenmesine hizmet ve iştirak etmelerini müştemlekelerden istiyeceğiz.

« Bize itimat göstermenizi sizden istiyoruz. Fiil ve hareketlerimizin neticelerine göre hakkımızda bir hüküm vereceksiniz."

Fransa tasarruf yapıyor

PARİS, 22 A.A. — Resmî gazete, yarın 1932 harp bütçesinde mevcut olan 90 milyon masraf karşılığının ilga edilmiş olduğunu mübeyyin bir kararname neşredecektir.

Kanun harp bütçesi hissesini 69 milyon olarak tespit ederek bütün nezaret ve dairelere tasarruf yapmak mecburiyetini tahmil etmiştir. Fakat harbiye nezareti, fazla tasarruflar yapmış ve yekûnu 90 milyona baliğ olmuştur.

Roosevelt'in Plânı başka

Maamafih Hooverle muhaberesi devam ediyor

LONDRA, 22. A. A. — Vashingtondan gelen haberlere nazaran M. Roosevelt, borçlar hakkında M. Young ve M. Baruch tarafından verilmiş olan projeleri tetkik etmektedir.

Londrada efkârı umumiye, bundan M. Rooseevlt'in bu iki maliyecinin pek mükemmel surette aşına oldukları Avrupa menafiini vasi mikyasta hesaba katmağa karar vermiş olduğu neticesini çıkarmaktadır.

Diğer taraftan M. Roosevelt'in borçlar hakkında kendi idaresi zamanında tatbik edilecek şahsi bir plânı olduğunu söylemiş bulunduğu rivayet edilmektedir.

Şakiler imha Edilmiş

Çinde galiba bir katliâm daha oldu

LONDRA, 22. A. A. — Çin sefaretinin bir tebliği, evelce cenubî Çinde faaliyette bulunan ve miktarları oldukça fazla olan komünist ve haydut çetelerinin 4 aylık bir mücadeleden sonra imha edilmiş olduğunu bildirmektedir.

Keyfiyet Chiang Kai Shek tarafından hükûmete verilen mufassal raporlarla sabittir.

Geçen Haziran nihayetinde şiddetle başlamış olan mücadele, maruf komünist şakilerinin idaresi altında mükemmel surette tensik edilmiş olan kuvvetlerin tamamen imha edilmesi ile hitama ermiştir.

Chiang Kai Shek, vasi mikyasta yeni bir askerî hareket icrası zaruretinin hâsıl olmıyacağını bildirmiştir.

Cenup eyaletlerindeki vasi mıntakalarda sukûn ve âsâyiş temin ve bu mıntakalar hükûmetin müessir kontrolü altına vazedilmiştir.

Jonrnal de Geneve'in bir makalesi

CENEVRE, 22. A. A. — Journal de Geneve, 19 lar komitesinin icraat ve teşebbüsatını şiddetle tenkit eden bir makale neşretmiştir. Bu gazete diyor ki:

Sovyetlerin Çin - Japon meselesin de telifibeyin için yapılacak teşebbüslere iştirake Rusyanın davet edilmesinden bahsolunması Sovyetlerle Çinin uzlaşması neticesini vermiş ve bu suretle Çin en büyük düşmanlarının kolları arasına atılmıştır.

Bira İçebilecekler

Eğer Hoover veto hakkı kullanmazsa

VASHİNGTON, 22. A. A. — Mümessiller meclisi, yüzde 3,2 miktarında küulü ihtiva eden biraların imaline ve satılmasına ruhsat veren kanun lâyihasını 165 reye karşı 230 rey ile kabul etmiştir.

Ayan meclisi de bu projeyi tastik eylediği takdirde M. Hoover'in veto hakkını istimal etmesi muhtemeldir.

Bu vetonun müessir olmaması için kongrenin iki sülüs ekseriyet toplamasına da pek ihtimal verilmiyor.

SON DAKİKA

Türk-Yunan dostluğunun bir tezahürü

Yunanistanda, Anadolu harbinde esir düşenlerin roman şeklindeki yazıları neşredilmiyor

ATİNA, 22. A. A. — Atina Ajansı bildiriyor:

Bazı gazeteler 1921-1922 Anadolu harbı esnasında esir düşenlerin anlattıklarını roman şeklinde yazmağa başlamaları üzerine hariciye nazırı M. Rallis bu gazetelerin müdürlerini çağırarak bu gibi neşriyatın Türkiye ile Yunanistan arasında mevcut samimî dostluk fikirleriyle kabili telif olmadığını anlatmıştır.

M. Rallisin bu izahatı üzerine hükûmetin siyasetine taraftar olan bu gazetelerden birisi tefrikayi artık neşretmiyeceğini ilân etmiştir. Diğer iki muhalif gazete de bu neşriyata nihayet verecektir.

Askerî Şura toplanıyor

ANKARA, 22 (Telefon) — Askerî şûra âzaları bu sabah geldiler. Şûra bugünlerde içtimalarına başlayacaktır.

Ihraç edilecek biralardan inhisar resmi alınmayacak

ANKARA, 22 (Telefonla) — Yabancı memleketlere gönderilecek biralardan kilo başına bir kuruş inhisar resminin alınmamasına heyeti vekilece karar verilmiştir.

Cenup hududunda bir hafta içinde 58 kaçakçı yakalandı

ANKARA, 22. A. A. — Cenup hududumuzda birinci kânunun üçüncü haftası için de müsademeli ve müsademesiz 25 kaçak vak'ası olmuş ve bu vak'alarda — biri ölü biri yaralı — olmak üzere gümrük muhafaza kıt'aları tarafından 58 kaçakçı yakalanmıştır.

Kaçakçılardan 500 kilodan fazla şeker bin kiloya yakın gaz, 260 kilo yünlü ve ipekli kumaş ve sair gümrük eşyasiyle 72 hayvan elde edilmiştir.

Kayseride şiddetli soğuklar

KAYSERİ, 22. A. A. — Bir müddettenberi havalar açık gittiği için şiddetli soğuklar baş göstermiştir. Dün gece soğuk sıfırın altında 14 ü bulmuştur.

KAYSERİ, 22. A. A. — Karadenize selâmlar levhasını taşıyan ilk tren dün gece halkın çoşkun tezahüratı ve yaşasın Cümhuriyet avazeleri arasında Mersin'den Kayseri'ye geldi. Karadenize Kayseriden de selâmlar götür sesleri arasında uğurlandı.

Şehit Kubilay ihtifali

İZMİR, 22 (Milliyet) Yarın (bugün) Menemende şehit Kubilay namına bir ihtifal yapılacaktır.

Izmirde muallimlerle hususî muhasebe arasında ihtilâf

İZMİR, 22 (Milliyet) — Bura ilk mektep muallimlerile hususî muhasebe arasında çifte tedrisat ve ücret yüzünden çıkan ihtilâf Şûrayı Devlet tarafından hususî muhasebe lehine halledilmiştir.

Su işleri için

ANKARA, 22 (Telefonla) — M. Kastelno,nun mutahassıs müdür olarak Su Işinde Belediye tarafından istihdamı muhtemeldir.

M. Kastelno Nafia Vekâletile şirketin devir muamelesi hakkında temaslarda bulunmaktadır.

Ziraar enstitüleri binaları

ANKARA, 22 (Telefonla) — Ziraat Enstitülerinden münakasaya konulan binalar 350 bin liralık keşif bedeline mmukabil 100 bin liraya yakın tenzilâtla ve 248 bin liraya Abdürrahman Naci Bey uhdesinde kalmıştır.

Tekaüde Sevkedilenler

ANKARA, 22 (Telefonla) — İzmir Jandarma kıtasından Yüzbaşı Enver Adnan ve Trabzon Jandarma kıtasından Nuri Beyler tekâüde sevkedilmişlerdir.

Jandarma Umum Kumandanlığı Adli müşavirliğinde çalışan kıdemli Yüzbaşı Sırrı Bey Askeri Hâkim sınıfına nakledilmiştir.

Gümüş para

ANKARA, 22 (Telefonla) — Gümüş para çıkarılması hakkında ki lâyiha ikmal edilmiştir. Lâyiha bugünlerde Heyeti Vekileye tevdi edilecektir.

Haftalık Siyasî İcmal

15 Kânunuevvel bir fırtına gibi geldi geçti. Amerikaya olan borçların tediyesi meselesi Avrupa devletlerini ikiye ayırdı: Ingiltere, Italya, Çekoslovakya ve Finlandiya borçlarını tediye ettiler. Fransa, Belçika ve Lehistan tediye etmediler. Binaenaleyh Lausanne tamirat konferansından sonra borçlar meselesinde beraber hareket edilmesi hakkında İngiltere ile Fransa arasındaki itilâf bozulmuş demektir. 15 Kânunuevvelde beraber yürüyemediler.

Ancak bütün borçlu devletler şu noktada birleşiyorlar: 15 kânunuevvel taksiti sonuncu tediyedir. Haziran taksitinin vadesi gelmeden evvel her halde Amerika ile anlaşmak lâzımdır. 15 kânunuevvel taksitini tediye eden Amerikaya bunu bildirmişlerdir.

Borçlar meselesinin akıbeti ne olursa olsun, her halde 15 kânunuevvel 1932 tarihi daima ehemmiyetli bir gün olarak hatırlanacaktır. Kapitalist sistemin başlıca istinatgâhlarından biri "imzanın kutsiyeti" tabirile ifade edilen malî taahhüdata karşı sadakat mefhumu idi. İmzanın kutsiyetini münakaşa etmek kapitalist âlemi için küfürdü. Allahın mevcudiyeti inkâr edilir amma, imzanın kutsiyeti hakkında şüphe caiz değildir. Komünist Rusya bu yüzden aforoz edilmişti. Şimdi "kutsiyetin"en hararetli mürevvici olan Fransa, 15 kânunuevvelde ayni günahı kendisi de işlemiş bulunuyor. Hiç olmazsa artık bu noktafark kalmamıştır.

* * *

Fransanın Amerika borcunu tediye edip etmiyeceği son dakikaya kadar malûm değildi. Hafta içinde efkâr bir kaç defa değişti. Hükûmet bazı şartlar altında tediyeyi karara almıştı. Herriot hükûmetin tediye lehindeki noktai nazarını parlâmentoda irat ettiği güzel bir nutukla izah etti. Evvelâ Fransanın imzasına sadık kalması lâzımdı. Saniyen Fransa İngiltere ile beraber yürümek mecburiyetinde idi. Nasıl ki İngiltere bu meselede Fransa ile beraber yürüyordu. Ingiltere için Amerikadan daha iyi şartlar temin etmek mümkün iken sırf tesanüdün muhafazası için İngiltere hükûmeti Fransadan ayrılmamıştı. Fransanın siyasî tecridi demek olacak bir kararı vermemelerini Herriot yalvararak talep etti.

Parlâmentonun hükûmete mulangıcından anlaşılmıştı. Esasen daha evvel maliye ve hariciye encümenleri hükûmetin kararı aleyhinde bir rapor hazırlamışlar, borçların tediye edilmemesini tavsiye etmişlerdi. Bütün gece devam eden bir müzakereden sonra sabahın saat beş buçuğunda âraya müracaat edildi. Herriot hükûmeti 402 reye karşı 187 rey ile ekalliyette kaldı. Bunun üzerine hükûmet istifa etti. Amerikaya olan borç ta 15 kânunuevvelde tediye edilmedi.

Fransız parlâmentosunun bu kararı Amerikada bir heyecan uyandırdı. Amerikalıların bu kararı beklemedikleri anlaşılıyor. Fakat heyecan uzun sürmedi. Fransaya karşı bazı mukabeleibilmisillerden bahsedildi. Bununla beraber henüz verilmiş bir karar yoktur. Garbî Avrupa memleketlerinde bu nevi hareketler o kadar hesaba katılmamıştır ki, vâki olmamıştır.

Ingiltereyi meth ve Fransayı zem yollu sözler söyendikten sonra bir kaç gün evvel, Reisicümhur Hoover Amerika meclisine borçlar hakkındaki noktai nazarını bildirdi. Bu noktai nazar yeni değildir: Hoover borçlar ile silâhları azaltma ve cihan iktısadiyatının ihyası etrafında alınacak tedbirler arasında bir münasebet görmektedir. Bunun için bir komisyon teşkilini teklif etmektedir. Bu komisyonun bazı âzaları teslihatı azaltma konferansının da âzaları olacağı gibi, cihan iktısadiyatını ihya için alınacak tedbirleri müzakere edecek olan konferansın da murahhasları olacaklardır.

Hoover'in hedefi şu olduğu anlaşılıyor: Teslihatın azaltılması, beynelmilel borçlar, cihan iktısadiyatı meselelerini biribirine bağlamak ve bunları hep beratoplamak. Amerika Cümhur reisi, bunları o kadar biribirine bağlı addediyor ki heyeti mecmuasını ayni murahhaslar müzakere etsinler diyor.

Amerika Cümhur reisleri tarafından ileri sürülen teklifler, amelî olmasa da daima ehemmiyetle telâkki edilir. Hoover'in teklifi ne derece amelîdir burası malûm değil. Fakat zaafı şuradadır ki, Hoover iki ay sonra iktidarı terkediyor. Onun yerine geçecek olan Roosevelt te ayni fikirde olmadığını ifade etmiştir. Bu vaziyette eğer Hoover, yeni Cümhur reisinin bu ifadesine rağmen bir komisyon teşkil etse dahi, bu komisyon karar verinceye kadar hükûmet ve meclis değişeceğinden bu kararın bir kıymeti olamaz. Hoover'in gider ayak Roosevelt'e rağmen böyle bir teşebbüste bulunması aykırı olur.

Roosevelt'e gelince; yeni Rei-

Türkiye içinde Türkiyeyi bilmeden neler yazılıyor?

Ekonomi

'Türkische Post, yanlış rakamlarla oynuyor

Gûya Türkiye, İsviçreden sonra en pahalı memleketmiş!

Şehrimizde Almanca intişar eden "Türkische Post" gazetesi geçen nüshalarından birinde garip bir yazı neşretti. Son zamanlarda Almanyada hayat pahalılığının artması sebebile oradaki tebaamızın Türk konsoloshanesine müracaatla muavenet talebinde bulunduklarını yazdıktan sonra, son aylarda Almanyadaki Endeks rakamlarını tesbit ve tetkik etmekte ve bundan kendine göre bazı neticeler çıkarmaktadır.

" Türkische Post " un vardığı neticeler şunlardır: Evvelâ, Almanya Türkiyeden ucuzdur. Sonra Türkiye İsviçreden sonra dünyanın en pahalı memleketidir.

Bütün bunlara cevap vermeden evvel, söylemek lâzımdır ki, "Türkische Post" gazetesi bu tetkikinde temamile yanlış bir yola düşmüştür. Çünkü aldığı rakamlar Ticaret odasının geçinme endeksinin altın paraya göre olan kısmındadır. Halbuki bugün Türkiyede rayiç akçanın evrakı naktiye olduğunun ve bunun da altına nazaran tam şekilde istabilize edilmemiş bulunduğunun göz önünde tutulması lâzımdır. Endeksteki hesaplar da bu cihet daima göz önünde tutularak yapılmıştır. .

"Türkische Post" un nereden aldığı malûm olmayan rakamlarının da yanlış olduğu görülmektedir. Elde mevcut istatistikler bu neticeyi vermektedir. "Türkische Post" 1932 senesi eylûlünde Almanyanın hayat pahalığı derecesini 1913—1914 = 100 e nazaran 114,9 olarak göstermektedir. Halbuki Alman istatistiklerine nazaran, 119,5 ve en doğru addetmekvaziyetinde bulunduğumuz Cemiyeti Akvam istatistiklerine nazaran da 119,5 tur.

1914 senesi birinci nısfına nazaran Türkiyenin 1932 eylûlünde hayat pahalılığı derecesi — Cemiyeti Akvam istatistiklerinin de doğru olarak aynen kabul ettiği Ticaret Odası istatistiklerine nazaran — evrakı naktiye üzerinden 1132 ve altın paraya göre 122.5 tur. Doğru bir şekil olmamakla beraber altın para esası üzerinden bir mukayese yaparsak, bizde 914 de nazaran hayat pahalılığı derecesinin 122.5 olduğuna nazaran Cemiyeti Akvam istatistiklerine göre Belçika 184, Danimarka 156, Mısır 128, Finlandya 132, Yunanistan 124,4, İrlanda 153, İtalya 124, Norveç 149, Holanda 141 ve İsviçre 136 olarak bize nazaran daha pahalıdır.

Su hale göre Türkiyenin pahalılık noktai nazarından dünyanın ikinci memleketi olduğu nereden çıkıyor?

BORSA

(İş Bankasından alman cetveldir)

21 Kânunuevvel 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
Ist dahili	95,—		
Şark d.yolları	5,60	Elektrik	—
D. Muvahhide	40,5	Tramvay	—
Gümrükler	5,75	Tünel	—
Saydı mahl	7,—	Rıhtım	18,40
Bagdat	7,75	Anadolu I	39,85
T. askeriye	7,75	„ III	36,80
İzmir Belediye İstikrazı	94	„Mümessil	41,90

ESHAM

İş Ba. Nama	10,—	Bomonti	23,60
„ „ Hamilin	10,15	Terkos	32,40
„ „ Müessis	120,—	Çimento Ar.	8,90
Anadolu	25,—	Ünyon dey.	24,—
Reji	4,40	Şark dey.	2,15
Şir hayriye	15,—	Balya	2,50
Tramvay	50,50	Şark m. tecza	2,95
Umumi sigorta	11,—	Telefon	15,25

ÇEK FİATLARI

Paris	12,03	Prağ	15,87,75
Londra	7,11,50	Viyana	4,08,
Nüyork	46,99,	Madrit	5,77,93
Milano	9,18,25	Berlin	1,97,25
Brüksel	8,39,5	Varşova	4,19,22
Atina	87,41	Peşte	3,45,
Cinevre	2,43,91	Bükreş	80,—
Sofya	65,50	Belgrat	35,10,5
Amisterdam	1,10,97	Moskova	10,90,

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	171,—	1 şilin, Av.	27,—
1 isterlin	715,—	1 pezeta	17,—
1 dolar	213,—	1 mark	50,50
20 liret	218,—	1 zeloti	24,—
20 f. Belçika	117,—	1 penga	30,—
20 drahmi	23,—	20 ley	23,—
20 f. İsviçre	820,—	20 dinar	58,—
20 leva	27,—	1 Çernoveç	—
1 florin	83,—	1 Altın	9,21
10 kur Çek	123,—	1 Mecidiye	35,—
		1 Banknot	2,39,—

Belediyede

Yol ve lâğım Parası

Tahakkukatı ikmal edilen yerlerden para istenecek

Son seneler zarfında şehrimizde müceddeden yapılan lâğım ve kaldırımlar masarifinin kısmen oralardaki emlâk sahiplerinden alındığı malûmdur. Belediye muhasebesi, yeni Belediye vergi ve resimleri kanunundan sonra yapılmış olan yeni kaldırım ve lâğımların inşası için giden masrafları peyderpey tahakkuk ettirmektedir.

Tahsilât için bu tahakkukatın neticesi beklenmiyecektir. Belediye, kânunusaniden itibaren, tahakkukatı ikmal edilen mıntakalardaki alâkadar emlâk sahiplerini birer ihbarname ile, bu husustaki borçlarını mukassatan tediyeye davete hazırlanmaktadır. Bu suretle, tahakkukatı bittikçe diğer mıntakalarda da tebligat yapılacaktır.

Henüz her mıntakaya ait tahakkukat yapılamadığından, belediyenin bu suretle yapacağı tahsilât yekûnu malûm değildir.

Bir tarafında bina bulunan yollar

Malûm olduğu üzere, yeni yapılmış olan kaldırım ve lâğımların bir kısım masarifi inşaiyesi, o yol ve lâğımın geçtiği sokakların iki tarafındaki bina sahiplerinden alınacaktır. Bazı yerlerde, sokakların yalnız bir tarafında bina, diğer tarafında meselâ deniz bulunmaktadır. Belediye, böyle yerlerdeki bina sahiplerinden, karşılarında da bina varmış, gibi, yalnız hisselerine düşecek parayı tahsil edecektir.

Susam isteniyor

Yugoslavyadan bir müessese müstacel kaydile ve bir Yugoslav limanına teslim şartile külliyetli miktarda susam alacağını Ticaret borsasına bildirmiştir.

Cemal ve Vehbi B. ler Atinaya gittiler

Yunanistanla memleketimiz arasında cereyan etmekte olan iktısadi müzakerata hükûmetimiz namına iştirake memur edilen İhracat ofisi müdürü Cemal ve Ticaret Odası umumî kâtibi Vehbi B. ler dün Tevere vapurile Pireye hareket etmişlerdir.

Cemal ve Vehbi Beyler bugün Atinada bulunacaklar ve Atina sefirimiz Enis Beyin riyaseti altında yarın müzakerata devam olunacaktır. Murahhaslar yeni talimatı hâmil bulunmaktadırlar.

Muhtarlar Seçildiler

Bu münasebetle bazı yerlerde davullarla tezahürat yapıldı

Dün akşam şehrimizin bütün mahallâtında muhtar intihabatına başlanmıştır. İntihabata bugün ve bu akşam da devam edilecektir. Bu gece her tarafta intihabat neticelenmiş olacaktır.

Kanun mucibince, yeni muhtar ve ihtiyar heyetleri her tarafta 1 kânunusaniden itibaren vazifeye başlıyacaklardır.

C. H. F. ocaklarının seçtikleri namzetler tasvip edilmiştir. Her yerde bu namzetlerin seçildikleri görülmektedir.

Muhtar intihabatı münasebetile, dün intihap yapılan çarşı, pazar ve mahallelerde davul çıkarılarak halk tarafından tezahüratta bulunulmuştur.

Mahkemelerde

Çobanı dumdum kurşunuyla mı vurmuşlar

Davacı vekili kurşunun nerede bulunduğunun tahkikini istedi

Silivrinin Celâliye köyünde çoban Mustafayı öldürmekten maznun Nuhçe ile Hüseynin muhakemelerine dün devam edilmiş, birçok şahit dinlenilmiştir.

Şahitlerden bir mübaşir şayanı dikkat ifadelerde bulunmuş ve Mustafanın bir badem ağacı kurdığı için kasten öldürüldüğünü söylemiştir.

Şahitler dinledildikten sonra, davacı vekili Nuri Bey ayağa kalkmış ve:

— Doktor raporu ile sabittir ki çoban Mustafa dum dum kurşunu ile öldürülmüştür. Beynelmilel La Heyi konferansında (!) kullanılması menedilen bu kurşunu maznunlar nerede bulmuşlardır, bu cihetin tahkikini isterim, demiştir.

Muhakeme bu cihetin tahkiki ve gelmiyen bazı şahitlerin celbi için başka güne kalmıştır.

Zeyrek cinayeti davasına başlandı

Zeyrekte baldızının oğlu Lûtfi Efendiyi öldürtmekten suçlu kabasakal zade Mehmet Ali Efendiyle Lûtfi Efendiyi öldürmekten suçlu Cemal ve Bedri Efendilerin muhakemelerine dün ağırceza mahkemesinde başlanmıştır.

Mahkemede suçluların hepsi cürümlerini inkâr etmişlerdir. Davacı olan Mehmet Ali Efendinin baldızı eniştesinin her akşam rakı içtiğini, eve sarhoş geldiğini, bu yüzden Lûtfi Efendinin oğluna muğber olarak öldürttüğünü iddia etmişlerdir. Şahitlerden hepsi cinayeti görmediklerin ve Mehmet Ali Efendinin öldürttüğüne dair malûmatları bulunmadığını söylemişlerdir.

Yalnız şahitlerden davacının damadı ve öldürülen Lûtfi Efendinin eniştesi polis Ziya Efendi ciniyeti görmemekle beraber kayınbiraderinin eniştesi Mehmet Ali Efendi tarafından öldürtüldüğüne kani bulunduğunu söylemiştir.

Mahkeme bazı şahitlerin celbi için 9 şubata kalmıştır.

Ankara caddesindeki otomobil kazası

Ankara caddesindeki otomobil faciasının mes'ulü addedilerek muhakeme altına alınan Emin Vafi Beyin muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir .

Dünkü muhakemede gene ehli hibre dinlenilmiş, bu dinleniş esnasında İddia makamı ile müdafaa vekili Sadi Rıza Bey arasında şiddetli münakaşalar olmuştur.

Neticede İddia makamını işgal eden Kâşif Bey Emin Vafi Beyin kazadan mes'ul olduğunu iddia etmiş ve ceza kanununun 455 inci maddesinin son fıkrası mucibince ceza verilmesini istemiştir.

Sadi Rıza Beyin müdafaası da münakaşalı olmuş, saat 10,30 da başlıyan muhakeme saat 13,30 a kadar devam etmiştir. Sadi Bey neticede beraet istemiştir. Muhakeme karar tefhimi için 5 kânunu saniye kalmıştır.

Kaybolan kamarot

Dumlupınar vapuru hâdisesinin muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Malûm olduğu üzere, bu vapur Karadenizden gelirken kamarotlardan Feyzi Efendi ortadan kaybolmuş, komanyacı Süleyman Efendi isminde birisi de Feyziyi denize attığı iddiasıyla tevkif edilmişti.

Geçen celsede mahkemeye Kasımpaşada 12 numaralı hanede kamarot Rıza imzasıyla bir mektup gelmiş ve bu mektubu yazan Rıza Efendinin şahit sıfatıyla celbi tekrrür etmişti. Fakat dünkü muhakemede bu adreste Rıza isminde kimse bulunmadığı anlaşılmış tevsii tahkikata da lüzum görülmemiştir.

Muhakeme iddianın serdi için aym 28 inci gününe bırakılmıştır.

Terkos aleyhinde bir dava kazanıldı

Genç, avukatlarımızdan Münim Mustafa B. tarafından Terkos Şirketi aleyhine, su vermediği halde abonelerinden tam abone bedeli tahsil etmesinden dolayı açılan dava neticelenmiştir. Mahkeme kararına göre, şirketin haftalarca abonelerini susuz bıraktığı ve fazla para tahsil ettiği sabit olmuş, haksız olarak aldığı paraların iadesine ve masarifi muhakemenin tediyesine mahkûm olmuştur.

Esnaf Bankası nizamnamesi

Esnaf Bankası sermayesinin tezyidi ve tamamile esnafın kredi ihtiyacını temine çalışması için nizamnamenin tadili düşünülmektedir.

Terkos aleyhinde bir dava kazanıldı

Genç, avukatlarımızdan Münim Mustafa B. tarafından Terkos Şirketi aleyhine, su vermediği halde abonelerinden tam abone bedeli tahsil etmesinden dolayı açılan dava neticelenmiştir. Mahkeme kararına göre, şirketin haftalarca abonelerini susuz bıraktığı ve fazla para tahsil ettiği sabit olmuş, haksız olarak aldığı paraların iadesine ve masarifi muhakemenin tediyesine mahkûm olmuştur.

1500 yeni lâmba

Belediye ile Elektrik Şirketi arasında yapılan itilâfname mucibince, şirket, şehrin muhtelif semtlerinde sokaklara (500) yeni lâmba koyacaktı. Yapılan tetkikat neticesinde, 500 lâmbanın şehrin tenvirat ihtiyacını asgari nisbette dahi karşılıyamıyacağı anlaşıldığından Belediye yeni bir itilâfla bu 500 lâmbanın 1500 e iblâğına karar vermiştir. Bu 1500 yeni lâmbanın konulacağı sokakların tesbitine çalışılmaktadır.

Yeni bir kalem açılmıyacak

İş ariyanlara iş bulmak için Belediye müstahdemin şubesinde yeni bir kalem tesis edilmek üzere yeni bütçeye tahsisat konulacağı bir akşam refikimiz tarafından yazılmıştır.

Belediye reis muavini Hâmit B. henüz bütçe hazırlığına bile başlanmış olmadığını ve böyle bir karar da verilmediğini söylemiştir.

Kadıköy itfaiyesi

Kadıköy itfaiye grupunda da bir tahrip müfrezesi teşkil edilmiştir.

Yeni alınan itfaiye makineleri kabulü katisini müteakip gruplara taksim edilecektir.

Terkos aleyhinde bir dava kazanıldı

Genç, avukatlarımızdan Münim Mustafa B. tarafından Terkos Şirketi aleyhine, su vermediği halde abonelerinden tam abone bedeli tahsil etmesinden dolayı açılan dava neticelenmiştir. Mahkeme kararına göre, şirketin haftalarca abonelerini susuz bıraktığı ve fazla para tahsil ettiği sabit olmuş, haksız olarak aldığı paraların iadesine ve masarifi muhakemenin tediyesine mahkûm olmuştur.

Esnaf Bankası nizamnamesi

Esnaf Bankası sermayesinin tezyidi ve tamamile esnafın kredi ihtiyacını temine çalışması için nizamnamenin tadili düşünülmektedir.

Vilâyette

Tahrir İşleri

Beyazıt mıntakası bitirilmek üzre..

Müsakkafat tahriri işleri haylı ilerlemiştir. Beyazıt mıntakasında meşgul olan 13 numaralı tahrir komisyonu, elinde bulunan 680 parça işten beş yüzünü bitirmiştir.

Malî sene nihayetine kadar işlerin bitirilmesi mukarrerdir.

933 malî senesinde yeni tesbit edilen vergi almacaktır. Tahrir komisyonlarına halk namına tayin edilen âzadan bazıları işlerine muntazaman gelmediklerinden bunların yerine başkalarının tayini vilâyete bildirilmiştir.

Vergi tahsilâtı iyi

İstanbulun vergi tahsilâtı, bu sene geçen seneden daha iyidir. Memurlar verginin bakayaya kalmaması için tahsilâta çok ehemmiyet vermektedirler. Bu sene vergiden dolayı haciz muamelesi de az olmuştur.

Defterdarlık Teşkilâtı

İstanbul maliye işleri bir defterdarlık ile malmüdürlükleri tarafından idare edilmektedir.

Bu usulün bazı mahzurları görüldüğü ve ıslahı cihetleri defterdarlıktan Maliye Vekâletine bildirilmiştir.

Defterdar şubeleri gezdi

Defterdar Mustafa Bey dün maliye şubelerini teftiş etmiştir.

Nüfus Umumî Müdürü

Nüfus umumî müdürü Ali Galip Bey bu hafta içinde şehrimize gelecektir. İskân idaresi de Nüfus umumî müdüriyetine bağlı olduğundan Ali Galip Beyin burada iskân işlerile de meşgul olacağı söylenmektedir.

Mehmet Raufun Ölümünün Yıldönümü

"Eylül" muharriri Mehmet Rauf, geçen sene tam bugün öldü. Mehmet Ranf, Edebiyatı cedide ûdebaşı içinde en mümtaz bir sahsiyetti. Onun pek erken ufulü edebiyat âlemimizde ve hepimizin içinde derin ve doldurulmaz bir boşluk bırakmıştır. Onu geçen sene toprağa tevdi eden bizler, bir sene sonra sanki bugün imiş gibi ...uzde ayni hüznü, ayni matemi ...ç eksilmemiş bir halde duyuyoruz. Ve bu boşluk ve bu acıyı ebediyete kadar da hissetmeğe mahkûmuz.

Mehmet Rauf, romanlarında çok hisli bir şairdi. Ona Eylül muharriri demek öteki eserlerinin değerinden bir şey eksiltmek demek değildir.

Eylül muharriri onun dudaklarımızda en çok yer etmiş bir ismidir. Bilâ istisna hepsi güzel, hepsi Eylül, ayarında olan eserlerini türk edebiyat kütüphanesine hediye ederek gözlerini kapayan Mehmet Raufun hatirasini taziz ederken onu kaybeden gençliği, ailesini ve bütün onu ve edebiyatını seven karilerimizi tekrar tekrar taziye ederiz.

"Ege„ye haciz Koyduran

Seyrisefain bir buçuk milyon istiyor

Seyrisefainin Ege vapuruna Pire de iki defa Hiristomos isminde İdarei mahsusadan alacaklı birinin teşebbüsile haciz konulmuştu. Fakat yapılan teşebbüsler üzerine bu hacizler fekkolunmuştur.

Fakat Hiristomos boş durmamış, mahkeme reisinin fekki haciz kararı aleyhinde mahkemeye müracaat etmiştir. Diğer taraftan Seyrisefain de, eski ticareti bahriye mahkemesinin ilâmı altına yanlışlıkla konulan tasdik işaretinin tashihi ve bir devlet müessesesi olan Seyrisefain vapurlarına iki defa haksız olarak ve suiniyetle haciz kodurtarak gemiyi iki defa yolundan alıkoyan Hiristomos aleyhine (1.500.000) drahmilik bir tazminat davası açmıştır. Bu işi takip için avukat Emin Âli Bey Pireye gitmiş, bir kaç gün kaldıktan sonra dönmüştür. Seyrisefainin bu davasını Pirede temyiz avukatlarından M. Andonyadis ile istinaf avukatlarından M. Vulvolis takip edeceklerdir.

İnhisarlarda

Finlandiya Türkleri

Türk tütün ve sigaraları istiyorlar

Türk tütün ve sigaralarını Finlandiya'da sattırmak için bir teşebbüs vaki olmuştur. Şimdiye kadar Hamburgta işlenen tütünlerimiz,orada ecnebi tütünlerile karıştırıldıktan sonra bazı, Rum, Ermeni ve Yahudiler tarafından Finlandiyaya ihraç edilmekte, bunlar da Finlandiya'da Türk tütünü diye satılmakta idi. Bunu nazarı dikkate alan Finlandiya Türklerinden bazıları, bir mektupla inhisar idaresine müracaat ederek Türkiyeden doğrudan doğruya Finlandiyaya yaprak tütün ihracını teklif etmişlerdir. Finlandiya'da mamul sigaradan ağır gümrük resmi alınmakta olduğundan müteşebbisler, yalnız yaprak tütün istemişlerdir.İnhisar idaresi bu teklifi yapan Finlandiyalı Türklerle muhabereye girişmiş, buradan nümune olarak bir miktar yaprak tütün göndermiştir. Şeraitte anlaşıldığı takdirde bir mukavele aktedilecektir.

Türk-Yunan Mahkemesinde

Muhtelit Türk - Yunan Hâkem Mahkemesi, dün toplanmış ve 10 davanın aleni mürafaası yapılmıştır.

Bu davalardan biri, Yunan tebaasından Bazil Sikotaş isminde biri tarafından hükûmetimiz aleyhine açılmıştır. Müddei, vaktile eski Osmanlı Hükûmeti zamanında, Balıkesir'de Uluçam denilen ormanın işletme imtiyazını aldığını, harbi umumî dolayısile işletemediği bu ormana bilâhare hükûmetçe vaziyet edildiğini iddia ve 60 bin Türk lirası zarar veziyan talep etmektedir. Bu dava, mürafaası yapılmış ve karara kalmıştır.

Dün mürafaaları yapılan diğer 9 dava, gayri menkul bir takım emlâkin iadesine aitti. Bu davalar da talebedilen para yekûnu 170 bin Türk lirası tutmaktadır. Mahkeme, bunlar için muhtelif kararlar vermiştir.

Türk - Yunan Mahkemesi, ayın 29 uncu günü de toplanacak ve ogün de 15 davanın mürafaası yapılacaktır.

---

da müspet bir söz söylemiş değildir. İntihabat mücadelesinden beri bir takım müphem çarelerden bahsediyor. Fakat henüz müsbet bir teklif ileri sürecek vaziyete gelmemiştir. Binaenaleyh borçların ne olacağı ancak yeni Cümhur resi Roosevelt martın dördüncü günü iktidara geçtikten sonra belli olacaktır.

* * *

Fransızlara gelince; Boncour hükûmeti beyannamesini bugün (dünkü perşembe) okuyacaktır. Ancak Herriot hükûmetini iskata kadar giden bir meclis Boncour iktidara geçtikten sonra borçlar işindeki noktai nazarını değiştirecek değildir. Boncour da bu şartla hükûmeti kabul etmiş bulunuyor. Yeni Boncour hükûmeti Herriot hükûmetinden farksızdır. Yeni nazır ve müsteşarlardan yirmi kadarı eski hükûmete dahildiler.

değildir. Bir defa olan oldu. Filhakika Fransızlar yaptıkları işin ciddiyetini sonradan anlamağa başlamışlardır. En ciddî gazeteleri, işin bu raddeye gelmesinden müteessir görünüyorlar. Fransanın iflâs ilân ettiği takdir ediliyor. Hem de işin ayıp tarafı, tediyeye kabiliyeti olduğu halde Fransa iflâs etmiştir. Binaenaleyh bu iflâs lekesi baki kaldıkça Fransızlar rahat etmiyeceklerdir. Bununla beraber yeni hükûmet isterse bunu bir müddet tehir edebilir.

Fakat hükûmetin tehir edemiyeceği mesele bütçenin tevzini meselesidir ki, eski hükûmet için de en mühim tehlike bu idi. Yeni Fransız hükûmetinin bundan sonra en çok meşgul olacağı mesele bu olacaktır. Ve mukadderatı da bu meseleyi halledip etmemesine bağlı kalacaktır. Sosyalist Fırka 1926 senesinde olduğu gibi yeni bir imtihan geçiriyor. Ve muvaffak olamazsa, belki de 1926 daki malî diktatörlük tekrar avdet edecektir.

* * *

Almanyada Von Schleicher hükûmeti çok iyi karşılandı. Yeni Başvekil beyannamesini radyo ile bütün millete ve dünyaya hitap ederek okudu. Başvekillerin beyannamelerini mecliste okumaları teamül iken Von Schleicher'in bu hareketi taamülden bir ayrılıştır. Fakat her halde halkın takdir edeceği bir ayrılıştır. Alman Başvekilinin beyannamesi İstabuldan da işitildi.

Von Schleicher hakkında beslenen en büyük endişe Almanyanın derhal silâhlanmasına taraftar olduğu hakkındaki kanaat idi. Ve başvekâlete geçmezden evvelki bazı sözleri böyle bir kanaatin ...etmiştir. Almanya silâhlanmak istemiyor. Fakat müsavat istiyor. Silâhlarda müsavat, emniyette müsavat... Zaten beşler konferansının da kabul ettiği prensip bu değil mi idi? Demek Von Schleicher esaslarda beşler konferansının kararlarından ayrılmayor. Bakalım tatbikatında nasıl anlaşacaklar.

Yeni Başvekil, Von Papen zamanında alınan bir çok şiddet tedbirlerini terketmiştir. Fevkalâde mahkemeleri kaldırmış ve affı umumî ilân etmiştir Fırkalarla münasebeti yolundadır. Yalnız Hitler fırkasile münasebeti muntazam değildir. Von Schleicher'in bir zayıf noktası budur. Ancak Hitleristler de hükûmete karşı takip edilecek siyasette ikiye ayrılmışlardır. Biri hükûmetle beraber yürümek taraftarı olan Strasser, diğeri de Hitler... Şimdilik Hitler taraftarları galip görünü...

yeti ile Başvekilin esasen anlaşmağa bile teşebbüs edemiyeceği komünistler istisna edilecek olursa, mecliste diğer fırkalarla münasebatı iyidir. Ancak şunu da hatırlamak lâzımdır ki Hitleristlerle komünistler meclisin ekseriyetini teşkil ediyorlar.

* * *

İngiliz — İran petrol şirketinin imtiyazı meselesi yüzünden çıkan ihtilâf Milletler cemiyetine aksetti. İngiltere İran hükûmetine ultimatoma benzeyen bir nota tevdi ederek, ilga hakkındaki karar geri alınmadığı takdirde işi La Haye mahkemesinin hakemliğine havale edeceğini bildirmişti. İran hükûmeti ihtilâfın La Haye'e gidemiyeceğini söyleyerek İngiltere tarafından tehdit edildiğini ileri sürdü. Ve Milletler cemiyetine şikâyet edeceğini bildirdi. İngiltere hükûmeti daha evvel davranarak İrana şikâyet etmiştir.

cele olmuştur ki İran, mesele geçen pazartesi Milletler cemiyetinde müzakere edildiği zaman Cenevreye mümessil gönderememişti. Binaenaleyh dava paskalya tatillerinden sonraya kalmıştır.

Her iki hükûmetin de arada bir anlaşmaya varmak için çalışacakları zannedildiyor. Esasen ihtilâf zannedildiği kadar derin değildir. İran imtiyazı ilga etmekle beraber, yeni ve İrana daha elverişli şartlarla bir imtiyaz vermeğe hazır olduğunu bildiriyor. Yani İran petrollerini daha pahalı satmak istiyor. İngilizler de bunu takdir etmeğe başlamışlardır. Harpten evvel yapılan bütün mukaveleler zamana göre değiştirilmiştir. 1901 senesinde yapılan bir petrol mukavelesinin de değiştirilmesi tabiî görülmelidir. Yeni mukaveleye meselâ İngiliz şirketlerinin Irak hükûmetile aktettikleri mukavele esas olarak alma-

Milliyet

Sarın umdesi «MİLLİYET» tir.

23 K. EVVEL 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava açık devam edecektir.

22-12-932 tarihinde hava tazyiki 771 milimetre, hararet en fazla 11, en az 5 santigrattır.

FELEK

Çam meselesi

Belediye sıkı sıkı emir vermiş, Noel ağacı için çam kesilmiyecek imiş. Çamlar namına Belediyemize arzı şükran ederiz. Lâkin ben olsam bırakırdım. Çamları başkaları kessin de devrilme tehlikesi kalmasın diye!

Çifte posportlu kalemler

Matbuatta, müstaar isimle yazı yazmak, hele son senelerde çok taammüm etti. Bu isimler içinde öyleleri var ki sahibinin asıl ismin den fazla tanınır. Benimki, Toplu iğneninki gibi. Ben bunlardan bahsetmek istemiyorum. Bazı muharrirler, artistler asıl isimlerini herhangi bir sebeple ihmal eder kendilerine yazı veya san'at hayatında bir isim takar, onunla devam ederler. Misale lüzum görmem, düşünürseniz siz de bir sürü bulursunuz. Lâkin diğer bir kısım var ki iki hattâ üç isim kullanıyor. Eğer bu muhtelif isimler muhtelif sahalara mahsus olsa, ona da bir şey demiyeceğim, amma öyle değil. Bugün yazdığı yazıyı beğenmiyor, altına kendi imzasını atıyor, ertesi gün yazdığını beğenmiyor, yahut kendi imzasını atmak ta mahzur görüyor, tutup müstaar imza atıyor. Ben bunu doğru bulmıyorum. Ben muharririn, okuyucularınca tanınmış yalnız bir imzası ve bir seciyesi olmasını, yazdığı her satırın mes'uliyetini mertçe kabul etmesini istiyorum. Böyle iki hüviyetli kalemleri pek muteber görmüyorum.

Nakil vasıtaları pahalıdır

İstanbul Ticaret Odasının neşrettiği hayat pahalılığı mukayese cevellerini tetkik etmeden, şöyle bakkal, kasap, çarşı fiatlerine bakınca anlarız ki hayat ucuzlamıştır. Ucuzlamıyan yeğâne şey İmtiyazlı şirketlerin aldıkları paralarla nakil ücretleridir. Size misal olarak taksileri gösterebilirim. Bugün artık taksimetre ile araba tutan kimse kalmadı, herkes pazarlıkla biniyor ve tabii, saatın yazdığından daha az veriyor. Ben şoförlerin yerinde olsam, taksi ücretlerini indirtirim. Böylece müşteri adedi artmış olur.

FELEK

HİKÂYE

Geçinme Dünyası

Genç Osman, nasılsa, gazeteciliğe heves etmişti. Girdiği gazetede de kendisine polis muhbirliği ni vermişlerdi. İstanbul gazeteleri koca şehrin bütün zabıta vak'alarını, polis müdiriyetinde istihbarat bürosu denilen yerden alırlar. Bütün merkezlerin müdiriyete gönderdiği raporlar, ayni zamanda gazetelere de bildirilmek üzere bu büroya tevdi edilir.

Fakat Genç Osman açıkgöz bir çocuktu. Bu bürodan gazetelere verilen zabıta vak'alarının kifayetsizliğini çarçabuk hisseti. Herhangi bir hâdiseyi telleyip pul layıp yazmak için, resmi üslûba girmiş on, onbeşer satırlık raporlardan bir şey çıkaramıyacağını anlamıştı.

Gazeteye yeni girdiği için, ayni zamanda, patronlarının da gözüne girmek lâzımgeldiğini takdir ediyordu. Gençti, zeki idi. Ona cüz'i maaşı haricinde, iyi yazılmış ve kariin lezzetle okuyacağı heyecanlı vakalar bulup getirirse, ayrıca mükâfat verileceği de vadedilmişti. Genç Osman paçaları sıvadı.

Fakat aksi gibi kalıba girer, şişirebilecek bir hâdise de olmuyordu. İntihar vak'ası olursa, kanun mucibince yazamıyacağı için, aldırış bile etmiyordu. Fakat şöyle gönül macerasından doğan bir cinayet olsa, Şerlok Holmese gölgede bırakacak bir gayretle tahkikat peşine düşecek, sütun sütun yazılar yazacaktı.

Fakat aksilik bu ya! Gönül macerasından doğan bir cinayet te olmuyordu.

Zabıta vak'alarının kurulduğu, ortalığın sütliman olduğu bir gün Genç Osman Beyoğlunda Hacı Kasım sokağından geçiyordu. O sırada birkaç satıra sığacak alelâde bir vak'aya şahit oldu: Ali oğlu Veli isminde biri elindeki elma soyduğu çakıyı kazara arkadaşı Ahmet oğlu Mehmedin ayağına düşürmüştü. Bundan da Mehmedin ayağında zararsız bir yara hâsıl olmuştu. Mehmet te bu hafif kazaya karşı gülerek, en yakın eczaneye gitmiş, ayağını sardırıp eve dönmüştü.

Genç Osman bu vak'adan okadar gurur duymamakla beraber, ne de olsa vak'adır, diye yazmak için gazeteye gitmeğe hazırlanıyordu. Bir defa da evine uğradı. Karısına dedi ki:

— Yahu, ne cinayet var, ne kasa soygunculuğu... bari şöyle büyücek bir yangın olsaydı, o da yok!

Aile bütçesini daima gözönünde bulunduran karısı da, cinayet, soygunculuk veyahut yangın olmadığına kederlendi:

— Ah, keşke bir şeyler olsa dı, dedi, allandırır, pullandırır, ya zar, mükâfat alırdın. Şu yılbaşında da eşe dosta, akrabaya bir ziyafet verirdik. Hani beş lira koparsan, o da yetişirdi.

Genç Osman gazeteye giderken, gözü ile gördüğü vak'ayı, gazeteci tabirile şişirip heyecanlı bir şekle sokamaz mıyım diye düşündü. Hakikaten yılbaşında bir ziyafet sofrası hiç te fena bir şey değildi.

Matbaaya geldi ve yazmağa başladı:

Saldırma ile düello

Beyoğlunda, Hacıkasım sokağında dün mühim bir hâdise olmuştur. İki arkadaş bir elma soymak yüzünden evvelâ münakaşa ile başlıyan büyük bir kavgaya girişmişler ve her ikisi de hâmil oldukları saldırmalarla...."

Altında düelloyu tarif eden otuz satır kadar daha yazı.. polisin meseleyi ehemmiyetle tahkik ettiği ve saire....

Genç Osman yazısını bitirdikten sonra, içinden bir ümide düştü:

— Belki de beş lira, olmazsa üç lira verirler, dedi.

Yazıyı istihbarat şefine verdi. Ayni zamanda da sifahen bazı izahatta bulundu. İstihbarat şefi, kaşlarını iğerek, bir iki saniye düşünceye vardı, derhal tahrir müdürünün odasına gitti. Tekrar gelerek dedi ki:

— Bu hâdise mühim.. fakat sahneyi gayet zayıf tasvir etmişsiniz. Mademki siz de orada idiniz. Şunu biraz daha ballandırarak yazınız.

Genç Osman müsveddeyi aldı. Bu sefer yeni baştan yazmağa başladı:

Kanlı bir arbede

"Dün akşam Beyoğlunda Hacı kasım sokağında çok kanlı bir arbede oldu. Polisin takibinden kaçan korkunç birtakım uşera ellerinde saldırma ve tabancalar olduğu halde.."

Altında kanlı arbedeyi tasvir eden yüz, yüz otuz satır daha yazı.. İki hasım karşı karşıya gelmiş, birinin başında Ahmet oğlu Mehmet, ötekinin başında Ali oğlu Veli var. Nihayet Ahmet oğlu Mehmet bacağından ağır surette yaralanarak hastaneye kaldırılmış..

Genç Osman düşündü:

— Eğer bu sefer de beş lirayı koparmadıksa, yuh bize!..

Bu sefer tekrar ikinci yazıyı götürdü:

— Günün en mühim hâdisesi budur, dedi. Zabıta vak'ası...

Bu defa tahrir müdürü günün en mühim zabıta vak'asını dikkatle okudu. Genç Osmanı çağırdı:

— Çocuğum, dedi, sen daha gazeteciliğe yeni girdin. Bukadar mühim zabıta vak'asını böyle sudan mı yazarlar? Şunu biraz daha koyulaştır, kariin hoşuna gidecek bir tarza sok!

Genç Osman üçüncü defa vak'anın tasvirini yazmağa oturdu. Fakat nasıl?

Kan gövdeyi götürecekti

Artık bu serlâvha altında neler yazdığını tasavvur edersiniz. Hacıkasım sokağında iki katil çetesi biribirine girmişler, hemen yetişen kuvvetli bir polis müfrezesile de boy ölçüşmeğe kalkmışlar.. korkudan mağazaların kepenkleri inmiş. İki taraftan birçok yaralılar var. Nihayet polis yeni gelen kuvvetlerin yardımı ile katilleri dağıtmış. Bunlardan bir kaçını da yakalamış. Kaçanlar da nerdeyse yakalanacaklar.. Arbede meydanında birçok tabanca ve bıçak ele geçirilmiştir. Ve saire, vesaire..

Genç Osman bunu yazdıktan sonra alnının terini sildi:

— Of, dedi, ekmek parası kazanmak ta ne zor şeymiş..

Ertesi gün Ahmet oğlu Mehmet ile Ali oğlu Veli gazeteyi okudukları zaman, bittabi bu vak'anın kahramanı olduklarını anlıyamadılar.

— Dün biz de bu sokakta idik. ama, bereket versin ki katiller boğuşurken orada değildik. Ne olur ne olmaz be birader, başımıza belâ gelebilirdi, dediler.

Genç Osman beş lirayı aldı. Şimdi yılbaşına nasıl bir sofra yapacaklarını düşünüyorlar.

RADYO

Bugünkü program

17—17.45: Müşerref Hanım.
17.45—18: Gramofon.
18—19: Kemal Niyazi Bey ve arkadaşları.
19—20: Orkestra.
20: Ertesi günün radyo programı ve saat ayarı.
20—20.30: Belkis Hanım.
20.30—21.30: Hanımlar saz heyeti.
21.30—22.30: Orkestra, ajans borsa, saat ayarı.

VARŞOVA 1411 m.

13.15: Gramofon. 16.35: Gramofon. 18.05: Orkestra. 19.05: Vilna'dan: Kilise musikisi. (org ile). 20.05: Muhtelif. 21.20: Yugoslavyalı eserlerden senfonik konser. 24.055: Caz.

VİYANA 517 m.

17.40: Taganni konseri. — Müsahabeler. 21.20: Vasa Prihoda (oskestra konseri). 22.35: (Gramofon) Hilton takımının plâkları. 23.05: Bar musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.

18.35: Macar halk şarkıları. — Müsahabeler. 22.05: Orkestra konseri (opera ve marşlar). 23.50 Cazband.

MÜNİH 532 m.

20.25: İtalyan mandolin—Gitar musikisi. 21.25: Noel şarkıları. 21.50: Temsil, müsahabe.

ZÜRİH 459 m.

20.50: Bern'den: "KRAL ÇOCUKLARI" ismindedeki üç perdelik opera temsili.

ROMA 441 m.

21.50: Salon musikisi (Bccherini, Rameau, Schubert, Scarlati ve daha bazı bestekârlardan). Müteakıben: Gramofon (Senfonik plâkları).

BÜKREŞ 394 m.

13.05: Gramofon. 14.05: Keza. 18.05: Radyo orkestrası. 19.30 Keza. 20.45: Gramofon. 21.05: Viyolonsel konseri. 21.50: Piyano konseri. 22.20: Keman konseri.

BRESLAU 325 m.

17.05: Hafif musiki. 20.50: Gramofon. 21.05: AMERİKA'dan naklen: "Amerikada nelerden bahsolunuyor." isimli konferans. 21.20: Kiliseden: Çocuk Noel şarkıları; müsahabeler. 23.35: Magdeburg'dan: Neş'eli musiki.

TEŞEKKÜR

İlyas Bey zade Recep Remzi Beyin vefatı dolayisile cenazeye iştirak ve taziyeye gelenlerle telgraf ve mektupla taziye edenlere ayrı ayrı iadei ziyaret ve cevap vermeğe imkân ve teessürümüz mani olduğundan gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Oğlu Fazıl — Eniştesi Hamdi — Ablası Kadriye

Sabık Adliye Vekili

Avukatlık yapabilir mi, yapamaz mı?

İzmirden bildiriliyor: Kuşadasında erkek kıyafetine girerek ve yolunu bekliyerek nişanlısının üvey babası Kodu Riza Efendiyi öldürmekle maznun Müşerref Hanımın muhakemesine dün Ağırcezada nakzen devam edilmiştir. Müşerref Hanımın ilk muhakemesinde beraetine karar verilmişti, fakat temyiz mahkemesi bu kararı bazı sebeplerden nakzetmişti. Nakzen cereyan eden muhakeme son safhada bulunmaktadır.

Müşerref Hanım, henüz yirmi yaşındadır. Üç sene evel tevkif edilmiş, onbeş ay hapis yatmış ve beraet ederek hapisaneden çıkmıştı. Açık renkte bir manto giymiş, başına bir şarpa örtmüştü.

Son celsede:

— Sabık Adliye Vekili Kuşada'lı Mahmut Esat Bey müdafaamı bizzat deruhte edecektir. Kendisine rica etmiştim, kabul etti. Muhakemenin yakın bir zamana bırakılmasını rica ederim.

Dedi. Reis Ali Riza Bey:

— Mahmut Esat Bey baroda mukayyet değildir. Adliye Vekâletinde bulunmuştur, fakat avukatlık edebilmek için iki sene hâkimlik etmek, ondan sonra baroda kayıtlı bulunmak şarttır.

Dedi. Maznun birşey söylemedi, vekili avukat Ömer Fuat Bey kalktı ve dedi ki:

— Sabık Adliye Vekili Mahmut Esat Bey, belki İzmir barosunda mukayyet değildir. Fakat herhangi bir baroda mukayyet olabilir. Bendeniz de kendisile görüşmüştüm. Müekkilemin müdafaasını bizzat yapacağını bana da vadettiler.

Mahkeme heyeti müzakereden sonra evvelâ avukat Ömer Fuat Beyin müdafaasının dinlenmesine karar verdi.

Ömer Fuat Bey, müekkilinin müdafaasını yaptı, birkaç şahidin ifadelerinin garez, tezvir ve tasniden ibaret olduğunu söyledi, kanlı ceket, şahitlerden Meryem'in ifadesi ve bulunamaması, bedel Hamit'in ifadesi hakkında izahat verdi, müddeiumumî Beyin; Müşerref Hanımın idam cezasile tecziyesini istemesine temas ederek hissî hareket ettiğini ve delâili maneviyeye istinat eylediğini söyledi. Bu söz üzerine müddeiumumî muavini Kemal Bey kalktı, iddia makamını işgal etmekte olduğunu ve cemiyetin hukukunu müdafaa ile muvazzaf bulunduğunu, histen tecerrüt ettiğini söyledi. Avukat Ömer Fuat Bey:

— Gençtirler. dedi. Bunun üzerine riyaset makamı, avukat Ömer Fuat Beye:

— Sözünüzü geri alınız.

Diye ihtarda bulundu. Ömer Fuat Bey de:

— İddia hissidir, manevi delâile istinat ediyor denilebilir efendim.

Cevabında bulundu.

Ömer Fuat Bey; müekkilinin bir kadın olması hasebile de böyle bir cinayeti işliyemiyeceğini ve masum olduğunu, eskisi gibi beraetine karar verilmesini istemiştir.

Bundan sonra sabık Adliye Vekili Mahmut Esat Beyin avukat olarak mahkemeye kabul edilip edilemiyeceği meselesi müzakere edilmiş ve bunun hakkında bir karar verilmek üzere muhakeme 27 Kânunu evvel salı gününe bırakılmıştır.

SİNEMALAR

RICHAR TAUBER'in emsalsiz filmi BİR AŞK NAGMESİ'ni Bugün MAJİK'te görünüz ve emsalsiz bir gün yaşayınız. İlâveten: Radio dünya havadisleri. Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İş isteyenler

* Beyoğlu Aynalı çeşme zeren sokağı No 21 piyanist Melek. Alafranga ve alaturka mütedil ücretle ailelere piyano dersi veriyorum tahriren müracaat edilmesi rica olunur.

Davetler

İkramiye almıyan malûllere

Harp malûlleri cemiyeti umumî merkezinden:

1 — 930 senesinde tütün ikramiyesi almayan harp malûlleri ve şehit yetimlerinin;

2 — Erazi almadıklarını henüz merkezi umumîmize bildirmemiş olan 5 ve 6 ıncı dereceden malûl efradın;

3 — Sipariş müddeti bitmek üzere olduğundan henüz rozet defterine kaydedilmemiş olan arkadaşlarımızın derhal kâtibi umumîliğe müracaat etmeleri rica olunur.

Baro toplandı

Baro heyeti umumiyesi dün içtima etmiştir. İçtimada baronun yeni sene varidat bütçesi tetkik ve tastik edilmiştir.

Tek, tük kızamık var

Dünkü gazetelerden biri grip hastalığının tekrar fazlalaştığını yazmıştı. Sıhhiye müdürü Ali Riza B. bu hususta diyor ki:

— Grip ihbarî mecburî hastalıklardan değildir. Onun için fazlalaşıp azaldığını bilmiyorum. Fakat havalar mütebeddil gittiği için nezlevî hastalıklar yok değildir. Kızıl hastalığının gittikçe azaldığı alınan haberlerden anlaşılıyor. Yalnız bugünlerde tek tük kızamık vak'ası görülmüş, icap eden tedbirler alınmıştır.

İRTİHAL

Tavas kazası naibi esbakı merhum Hacı Tahir Efendi halilesi ve İstanbul Liman Şirketi Meclisi idare âzasından Saffet ve İstanbul İlânat Odası Müdürü Fazıl Zeki Beylerin valideleri salihatı nisvandan Vesile Hanım evvelki akşam saat dörtte Heybeliada'daki hanelerinde irtihali daribeka eylemiştir. Cenazesi dün Heybeliada'da hanesinden kaldırılarak Heybeliada kabristanına defnedilmiştir. Mevlâ rahmet eylesin.

Bugün Harikulâde bir film görmek isteyenler ELHAMRA ve MELEK sinemalarına koşarak sinemacılık dünyasının en parlak iki yıldızı GRETA GARBO ve RAMON NOVARRO tarafından yaratılan MATA-HARİ şaheserler şaheserini göreceklerdir. Bugün matineler: Elhamra'da saat: 12.30 - 2.30 - 4.30 - 6.30 Melek'te saat: 12.45 - 2.45 - 4.45 - 6.45 Elhamra'da saat 10,45 te Melek'te 11 de tenzilâtlı fiatla matine.

KİKİ

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu Darülbedayi Temsilleri

Bu akşam saat 21,30 da (ÜÇ SAAT OPERETİ) Yazan: Ekrem Reşit Bey.

Besteleyen Cemal Reşit Bey. Umuma 3 perde 27 tablo. Umumun arzusu üzerine bir hafta daha temdit edilmiştir. Otuz yedinci temsil

1336

Etem İzzet Beyin kitap halinde çıkan son romanı: Göz yaşları!. Bütün kitapçılarda vardır

1517

Doktor Hafız Cemal Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398. (1586)

"Milliyet„ in romanı: 14

SEN ve BEN

Muazzez Tahsin

susadığım isimsiz bir şey var.. o isimsiz şey bir gün karşımda canlanmıyacak mı?

Ya mes'ut olmazsam Güzin? Ya Nejat hayatımı dolduramazsa? Ya her zaman için bu şüpheli ve korkulu hisler bana hâkim olursa? O zaman ben ne yapacağım? Nerelere kaçacağım?.

Görüyorsun ya kardeşim, Leylâ pek buhranlı ve fena saatler yaşıyor. Eğer teyzesi olmasa, bu yerlerde durmadan kaçacaktı.

Cidden söyliyorum Güzin, teyzem olmasa buradan kaçacaktım. Nereye mi? Ne bileyim ben? Buradan başka bir yere...

Fakat teyzem, zavallı müşfik teyzeciğim, nekadar tatlı ve canayakın görsen! Daha bu sabah, yanaklarımı öperek, saçlarımı okşıyarak, Bedi Muammere:

— Leylâ artık benim kızım oluyor, haberin var mı? İki ay sonra onu telli pullu bir gelin göreceğiz.

Diyordu. Bunu söylerken, sesinin titrediği görümdan yaşeytindi ağladım.

Bu karışık hislerimi sana anlatmak istiyorum Güzin.. geleceksin değil mi? Mutlak geleceksin... beni bu müşkül günlerimde sen de kalbinden atmıyacaksın değil mi? Seni ne günü bekliyeyim?

. . . . .

LEYLÂNIN DEFTERİ

Büyükada... yağmurlu bir gün

Arkadaşlarımdan hemen hepsinin, hayatlarını günü gününe yazdıkları birer defteri var. Benim hayatımın her günü biribirine okadar benziyor ki, şimdiye kadar bunları yazmak ihtiyacını hissetmemiştim. Gelin oluyorum.. yeni bir hayat başlıyor. İşte bu yeni hayatımı yazmağa, kendi kendime yaşamağa karar verdim.

Bugüne kadar, sevinç ve kederimi Güzine söylüyordum. Şimdi aramıza bir duvar çekiliyor. Evli bir kadın olacağım. Hislerimin her noktasını, en samimî arkadaşım Güzine bile açıkca anlatamam; bunız benim için yaşayacak olan bir defter aldım. Bu deftere, yeni hayatımın yeni safhalarını ve hislerini kaydedeceğim.

Son iki ay pek patırtılı ve karışık geçti. Büyükada ile Beyoğlu arasında muallâkta kaldım gibi bir şey.

Teyzeciğim hergün vapura binemediği için, bütün düğün yorgunlukları, Güzinle bana yüklendi.

O, yalnız Maçkadaki apartmanı döşetmekle uğraştı.

Gelin olmak pek zor bir şeymiş meğer. Hazırlıklar bitip tükenme bilmiyor.

Fakat bundan canım sıkıldı dersem büyük bir yalan söylemiş olurum. Öyle güzel elbiseler, şık çamaşırlar yaptım ki küçük gündelik entarilerimi şimdiden yadırgamıya başladım. Bu yeni elbiseler içinde büsbütün başka bir Leylâ oluverdim.

"Başka" derken kendi kendime gülüyorum. Çünkü "güzel" dememek için kalemimi zor tutuyorum.

Geçen cuma, Adadan ayrılacağımız için, oradaki ahbaplarımıza bir davet yapmıştık. Çok nefîs bir siyah elbise giydim.

Bu yeni kıyafetim evdekilere bile bir sürpriz oldu.

Evvelâ, beni teyzem gördü rak:

— Leylâcığım, bu elbise seni büsbütün değiştirdi. Çocukluktan çıktın, birden bire güzel bir kadın oluverdin.

Koşarak boynuna sarıldım.:

— Sizin için her zaman küçücük Lelâyım teyzem!..

Asıl büyük tesir, Nejadın üzerinde oldu:

— Bu gece nefîs bir tabloya benziyorsun Lelâ...başının, gözlerinin parlaklığı, vücudünün her hattı ile müstesna bir tablo.

Nejadın bu sözlerine kalbim ümit ve helecanla çarptı.

Bedi Muammer, sofranın üzerinden aldığı bir biçağı, çok acayip bir şeymiş gibi dikkatle muayene ediyordu. Birdenbire, ilk defa olarak, içimde onu söyletmek için günahkâr bir arzu uyandı:

— Bedi Muammer, elbisemi beğenmedin mi? Tabiî sen Pariste çok daha güzellerini gördüğün için bizim zavallı tuvaletlerimiz seni alâkadar etmiyor. dedim.

Elindeki biçağı sükûnetle yerine koydu ve başını kaldırdı. Onun gözleri karşısında, bir mektepli gibi kızardım. O, ders verir gibi, ahenksiz bir sesle:

— Çok daha güzellerini gördüm.. bu doğru.. fakat bunu değil.

Yemekten sonra gelen misafirlerin sözleri büsbütün mübalâğalı idi. Hele Oğuz Bey, bir ara, Bedi Muammere yaklaşarak:

— Şu nefîs genç kıza bak azizim.. tabiat bir şedövr yaratmış değil mi? Bak şu gözlere.. bak şu vücuda.. bak şu her hali ve tavrı ahenktar kadına!. .

Talihli Neat!.. diye uzun bir nutuk söyler gibi ateşlendiğini görünce, içimde, tatlı bir su içmişim gibi, ince bir zevk duydum.

O geceden sonra, giydiğim her elbise, etrafımda samimî iltifatlar yarattı ve buna cidden memnun oldum. Bu, bende kadınlığa doğru ilk adım oluyor sanırım. Çünkü şimdiye kadar kendi hususiyetime ait, yabancı kimselerin fikirleri, bende ürkek bir titizlik uyandırırdı.

* * *

Maçkadaki apartmanımız da pek cici bir yuva oluyor. Bugün orasını gidip bir görelim, dedim. Her tarafını pek beğendim. Hele yatak odam, beyaz bir inci...

Yatak odam.. artık buraya "odam" diyemiyeceğime pek müteessirim. Bu sevgili yuvada yalnız başıma yaşamak isterdim; fakat orasını bir başkasile paylaşmak icap edecek.

Elbiseler, iltifatlar, güzel yuva, hepsi iyi, hoş fakat bunlar madalyonun yüzü!.

Yarın akşam yalnız olmıyacağım... odamı benimle paylaşacak birisi olacak. Bu düşünce ile kalbim çarpıyor, bundan korkuyorum. Nejadın, birdenbire, benim en hususî hayatıma karışması beni korkutuyor.

Müstakbel odamın her bucağını araştırırken içimde gene bu garip korku ve halecan vardı.

Karyolanın ayak ucundaki terliklerimin yanında bir çift erkek terliği.. dolaptaki çamaşırlarımın yanında bir erkek pijaması görmek bende isyanla karışık bir huysuzluk yaptı. Bu eşyaya bir tek isim verdim: "Nejat!"...

Bu terlikler Nejat, bu pijama, bu yüzhavlusu, bu diş fırçası, hep Nejadın gölgeleri gibi odayı doldurmuşlardı. Başımı ne tarafa çevirsem Nejadı görüyorum sandım ve birden bana bir gariplik çöktü. Kendi yatağımın ayak ucuna kapandım ve ağlamağa başladım:

Gözyaşlarım arasında Allaha yalvardım:

— Benim büyük Allahım! Hiç tanımadığım bir yolda, bana yabancı olan bir adamla beraber yürüyebilmek için sen bana kuvvet

SİNEMA

Bu haftanın en güzel filmleri

Opera'da

Transatlantik

Edmond Love, Lois Moran, Greta Nissen

Opera sineması bu hafta bu filmi gösteriyor. Mevzuu şudur:

Zarif, kibar bir hırsız ve sergüzeştçu olan Monti Grir "Transatlântik" vapurunda babasının re fakatinde seyahat etmekte bulunan genç ve güzel Jüdi Karmer'le tanışır.

Yolcular arasında ehemmiyetli bir banka direktörü Grahamla zevcesi ve direktörün metresi dansöz Sigrid Karlen de bulunmaktadır. Monti, evvelce Sigrid Karlen' le tanışmıştır. Kadının çevirdiği fırıldağı anlıyarak Madam Graha ma karşı âni bir muhabbet his ve ona kocasını Sigridin gülgün pençesinden kurtarmak hususunda yardım eder. Dansöz intikam almağa yemin etmiştir. Vapur gazetesi tarafından neşrolunan bir telsiz, Graham Bankasının iflâs ettiğini bildirir. Bu haber, bütün serveti Graham Bankasına mevdu olan Kramer'i kendinden geçirtir. Gidip Graham"ı bulur ve tehdit eder.

Graham onu bir kamarot vasıtasile kovar ve zavallı adam bütün gün aklını oynatmış gibi güvertede dolaşır. Akşama doğru babasının bu garip hareketinin sebebini anlamağa muvaffak olamıyan Jüdi endişesini Monti'ye açmağa karar verir. Bitişik kamarada bir silâh patlar. Monti ve Jüdi koşarlar. Bankeri ağır surette yaralı, yanında bir rovelver.. ve Krameri şaşırmış bir halde ayakta ona bakar vaziyette görürler.

Krameri mücrim zanneden Monti, hemen Jüdi ile babasını oradan uzaklaştırır ve kabinede bulunan eşyanın vaziyetini Graham' ın intiharını zannettirecek şekilde değiştirir. Fakat, Sigrid onu görür. Dansözün beyanatı üzerine Monti Grir ve Kramer tevkif edilirler. Cinayet sebebi âşikâr bir surette görünmektedir: Filhakika bankere ait 3.000.000 dolar yokolmuştur. Monti, meşhur bir hırsız ve araları iyi olmıyan Handsom isminde bir yolcudan şüphe etmektedir. Muhafızlarının dalgınlıklarından istifade ile sıvışarak Handsom'un kabinesine girer ve haydudun hempalarından birini hakikati itirafa mecbur ederek Grahamın hakikî katilini takip eder ve müthiş bir mücadeleden sonra çalınan parayı meydana çıkarmıya muvaffak olur.

İyi olmıya yüztutmuş olan banker, zevcesile barışır. Madam Graham, Kramerin parasını verir. Ve Transatlântik nihayet Sutampton' a vâsıl olduğu vakit biribirinden teessüfle ayrılan Monti ve Jüdidon maada herke's bahtıyardır.

Gloryada

Güneş Prensi

Lian Haid, Villy Forst

Glorya "Hayalin sonu" filminin artistleri tarafından çevrilen bu yeni filmi gösteriyor.

Meşhur Robert Stolz'un çekici musikisi, tuhaf sahneleri ile bu filmde her şey seyircilerin hoşuna gidecek bir kül halinde toplanmıştır.

Liane Haid'i bu neşeli ve güzel rolde görmek ona hayran olmak için yetişir. Willy Forst, kıymetli artistin oyununa çok güzel bir tarzda mukabele etmektedir.

Artistik'te

Bekârlığa Veda

Martha Eggert, İda Vüst, Roli Yon Geth, Ernst Verebes

Artistik'te bu hafta böyle hissî bir film var. Mevzuuna gelince :

Genç Rudi Möbiüs, Berlin bankalarından birinin mirasına konar. Fakat, miras olarak kalan banka iflâs halindedir. Rudunin babasının müşaviri Fenning, Rudiyi zengin zannettikleri konsolos Veidlingin kızile evlendirmek ve bu suretle vaziyeti kurtarmak fikrindedir. Bunun için Viyanaya giderler. Rudi ilk akşam, son bir defa olarak gezmek ve eğlenmek ister. O akşam verilecek operet temsili için 2 bilet alır. Telefon ettiği bütün eski aşinalarından boşa çıkar ve biletin birini talihini tecrübe maksadile sokağa atar. Bu bileti genç sarışın bir kız bulmuştur. Bu kız Rudinin çok hoşuna gider. Ve temsilden sonra ona bir likte bir eğlenti teklif eder. Şiddetli bir yağmur yağmakta olduğundan bir araba bulurlar. Arabacı losun kızı Lüsidir. Rudi, lokantanın önüne gelince sarışın refikasile inip içeri girer. Dışarıda vakit geçirmek için ötekiler araba ile mütemadiyen ayni yerin etrafında devrettikleri esnada lokantadakiler arasında aşk, seri hatvelerle ileriler. Rudi ertesi gün evleneceğinden müteessirdir. Yanındaki kıza ertesi günden itibaren ilelebet kapanmanın çok fena bir şey olduğunu söyler. Kız bunun mânasını anlama ve onu cânî zannedip korkarak kaçar.

Ertesi gün, bittabi Rudi ile Lüsi arasında merasimi takdim ifası zaittir. Zahiren bir şey belli etmezler, fakat yalnız kalınca biribirine kalplerini dökerler. Rudi ona Güstl'ü ikna etmeyi, Lüsi de Rudinin kaybettiği kızı bulmayı vadetmişlerdir.

Rudi gidip Güstl'ü bulur ve ona nasıl hareket edeceği hakkında ders verir. Lüsi de ilânlarla kızı arar. Nihayet kız bulunur. O, seyyahları Viyana etrafında dolaştıran otobüs müteahhidinin kızıdır. Her ikisi de Berline kaçmağa karar verirler...

Bu müddet zarfında Fenning, Veidlinger'de para kalmadığını tahkik eder ve firarilerin takibi kararlaştırılır. Berline kızın babasının otobüsü ile giderler. Firarileri ele geçirirler. İş anlaşılır ve evlenmelerine muvafakat ederler. Şukadar ki yalnız aşk insanı beslemez. Bunun için bir pastahane açarlar, az zamanda bütün Berlinlileri celbederler. Şimdi pastahane Pirzingerin otobüsünün müşteri taşımağa yetişemediği derecede işlemektedir.

" Bekârlığa veda „ filminden bir şahne

Haftanın Filmleri

Melek ve Elhamra: Mata Hari
Opera: Transatlantik
Artistik: Bekârlığa veda
Majik: Bir aşk nağmesi
Glorya: Güneş prensi
Asrî: Kafesçiler
Alemdar: Bir millet uyanıyor
Millî: Kadın güzel olunca.. Malek harbe gidiyor

Dita Parlo İstanbula Geliyor

Dita Parlo

Dita Parlo Paristen geçerken kendisile konuşan gazetecilere şunları söylemiştir:

— New - Yorktan geliyorum. Orada iki sene kaldım. Tiyatroda çalıştım. Maamafih Warner'ler hesabına üç ve müstakil bir şirket hesabına da ayrı bir film çevirdim. Pariste sekiz gün kalacağım. Ondan sonra biraz istirahat etmek üzere Yunanistana, Mısıra ve Türkiyeye gideceğim. Ayni zamanda yazlık ta istiyorum. Uzun zamandanberi yapmak istediğim bir tasavvurum var. Belki bu seyahatten sonra tahakkuk eder. Daha sonra ya Berlinde, yahut Fransada film çevirmek niyetindeyim. Amerikayı sevmiyorum. Fakat New - York başka..

— Nasıl sinemaya girmiştiniz??

— Berlinde tahsilimi bitirdikten sonra, bir müddet tereddüt içinde kaldım. Sonra dansa başlamağa karar verdim. O sırada Ufa bir artist mektebi açtı. Kaydolundum. Kurlarda on iki delikanlı ile on iki genç kız vardı. Kurlar altı ay devam etti. Sonunda beni angaje ettiler. Fakat ozamandanberi bütün bu arkadaşlarım kayboldu. Hiç birinin ismini işitmedim. Yalnız bir tanesi Brigitte Helm'in kocasıdır: Erick Pommer..

Ben gene sinemaya devam etmek istiyorum. Fakat dünyanın servetini verseler, herhangi bir rolü kabul etmiyeceğim.

Henry Garat

Henry Garat'yi kim tanımaz? Son zamanların birçok şen filmlerinde hep onu, bu yirmi dokuz yaşındaki delikanlıyı gördük. Der ki:

— Ben bu işe şarkı söyliyerek başladım. Sessiz sinema zamanında müzikhollerde şöyle böyle geçiniyordum. Mulen - Ruj'de Mistinguett'le birlikte oynuyorduk. Kendisi benimle çok alâkadardı. Her zaman:

— Memnun musun? diye sorardı.

Ben de çok memnun olduğumu söylerdim. Fakat hakikatte öyle değildi. Çünkü benim aklım fikrim hep sinemadaydı. Birçok arkadaşlarım: "sen sinemaya girmelisin!" der, dururlardı.

Bir gün, bir rejisör bir parça dansetmesini ve şarkı söylemesini bilen bir genç arıyormuş. Beni buldu ve "Cennet yolu" filminde rol verdi. Vazifem daima neşeli olmak, herhangi bir fırsatta dansetmekti. Lilian Harvey'in kulağına da içimi çekerek tatlı vals havaları söyliyecektim. Bukadar hoş ve tatlı bir iş için ayrıca para da vereceklerdi. Tasavvur edersiniz ki, bu işi bütün kalbimle başarmağa çalıştım. Film bitti, gösterildi. Binlerce seyircinin bu film de hoşlarına gittim. Artık ismim duyulmuştu. O zamandan itibaren "hoşa gitmek" ve romanslar söylemek san'atim oldu.

"Cürmü meşhut" ta Blanche Montil'in başka bir filmde Meg Lemonnier'nin ben ancak şarkı söylemekle kalplerini fethettim. Artık hayatımı bir orkestranın nağmeleri içinde şarkı söylemek ve dansetmekle geçiriyorum. "Prenses, emirleriniz" ve 'Cennet yolu„ filmlerinde Lilian Harvey'le beraberdim. Daima üniforma taşıyordum. Her sahnede de rütbem artıyordu. Okadar ki en nihayet ceneral oldum.

— Bu kadar terakki de ancak sinemada olur.

— Zannederim.. yalnız okadar mı ya? Arkasından bir film daha çevirdik: "Kongre eğleniyor." bu filmde ben koskoca Rusyanın İmperatoru ve üstelik te âşık olmuştum. Kime? Biliyorsunuz, Lilian Harvey'e.

Beraber film çevirmeğe başladığımız gündenberi biribirimize nekadar dost olduğumuzu söylemiye lüzum yok. Berline geldiğim zaman ve kocası Willy Fritsch bana unutulmaz arkadaşlık gösterdiler.

— Başka projeleriniz var mı?

— Oh, biliyorsunuz ki proje yapmam.. Evvelâ sinemada proje de yapılmaz. Çünkü tahakkuk etmez. Yahut ta tahakkuku tesadüflere bağlıdır.

"Kız ve oğlan" filmini de bitirdikten sonra, Viyanada bir film çevirmek üzere müzakerede idim. Kaldı, bu sefer Paramount angaje etti. "Ne güzel adam" filmini çevirdim. Bu filmde çok eğlendik. Meg Lemonnier vardı, Dranem vardı. Şimdi Paramount hesabına film çevirmeğe devam ediyorum. "Trende bir küçük hanım" filmini bitirdik. Şimdi Berline gidiyorum. Orada yeni bir angajmanım

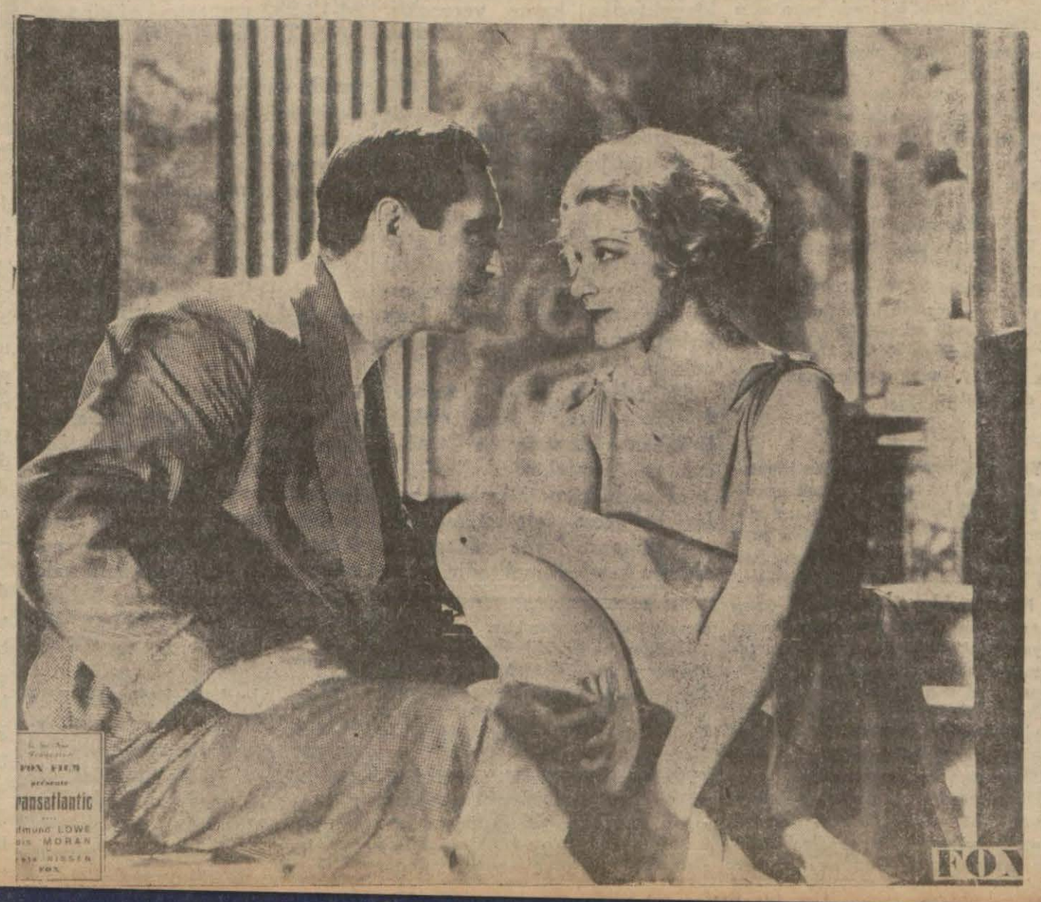

İçki Düşmanları

Bir gazete çıkarmağa karar verdiler

Yeşil Hilâl Cemiyeti merkez heyeti Dr. Mashar Osman Beyin riyaseti altında toplanmıştır.. Kâtibi umumî Fahrettin Kerim Bey kongre mukarreratı mucibince yapılan işler hakkında izahat vermiş ve bu kış zarfında içki düşmanlığı mesaisini arttırmak üzere teknik ve propaganda komisyonları ayrılmıştır. Teknik komisyonuna Atıf B., Hüseyin Bey, Safiye Hüseyin H. Nebahat Hamit H. Salih Keram Bey, Bahaettin B., Hadi B. propaganda bürosuna Türkân H., Zatı Bey, Cevat Zekâi B., Celâl Feyyaz B., Kudsi B. ler seçilmiştir. Memleketimizde meyva sarfiyatının çoğaltılması için bu komisyonlar tetkikatta bulunacaktır.

Yeşil Hilâl azalarının ziyarette ve bayramlarda kahve yerine üzüm kullanılması tamim edilecektir.

Dünyanın her yerinde yıl başında fazla içki kullanılır, o zamana isabet eden günlerde doğan çocuklar sar'alı ve sinirli olarak dünyaya gelmektedir bu hakikatın gazetelerle halka bildirilmesi kararlastırılmıştır. Önümüzdeki aydan itibaren muhtelif mekteplerde ve klüplerde içki aleyhinde konferanslara başlanacaktır. 1 kânunusaniden itibaren içki düşmanı gazete namı altında halk hıfzısıhhasından bahseden aylık bir gazete çıkacaktır. Bu gazetede Memleketin tanınmış hekimleri halk sağlığı ve içki düşmanlığına ait yazılar yazacaktır.

Tefecilerle Mücadele

ANKARA, 22. — Ankara vilâyeti halkı tefecilerin elinden kurtarmak için tedbirler almıştır. Defterdarlığa, polis müdürlüğüne tebliğat yapılarak Emlâk Bankasından başka bir yerden maaş cüzdanı kırdırılmamasını bildirmiştir. Sarraf Avni efendi isminde biri ihtikâr yapmak suçile mahkemeye verilmiştir.

Telefon Şirketi ile ihtilâf

ANKARA, 22. — Telefon şirketi ile maliye vekâleti arasındaki noktai nazar ihtilâfı şurayi devlet maliye dairesinde tetkik edilmiştir. Maliye dairesi noktai nazarını kararlaştırdıktan sonra evrâk daavi dairesine verilecektir.

Madenciler içtimaı

Türkiye madenciler birliğinden: Ayın yirmi altıncı pazartesi günü saat 11 de umumî içtima aktedilecektir. İçtimada Ankaraya giden heyetin takip ettiği işler hakkında izahat verilecek ve yeni idare heyeti intihap olunacaktır, alâkadarların gelmesi temenni olunur.

Beşiktaş Sergisi Kapanıyor

Mallarını teşhir edenlere bugün takdirnameler tevzi edilecek

Beşiktaşta imal edilen ve orada yetiştirilen yerli mallar fırkanın kaza merkezinde açtığı sergide teşhir edilmiş ve pek ziyade rağbet kazanmıştır. Sergi bugün kapanacağı için, bu münasebetle merasim yapılacak ve mallarını teşhir edenlere Cümhuriyet Halk Fırkası İstanbul idare heyeti reisi Cevdet Kerim B. tarafından teşkilât rüesa ve erkânı hazır oldukları halde takdirnameler tevzi olunacaktır. Beşiktaşlıların sergiye gösterdikleri alâka ve rağbet memnuniyetle ya-

Memlekette

Bir adam Anasını Öldürdü

Kardeşini öldürecekti, kurşun anasına isabet etti

Bayındırın Kudret mahallesinde Selânikli Salih oğlu Veli ile kardeşi Mahmut zeytinlikte biribirlerile kavgaya tutuşmuşlar. İki kardeş arasında ilk önce ağız dalaşı şeklinde devam eden bu kavga gittikçe azmış, büyümüş ve Veli tabancasını çıkararak kardeşini tehdide bile başlamıştır.

Çocuklarının biribiri ile boğaz boğaza geldiğini gören anneleri Cemile Hanım bu kardeş kavgasının fena ve kanlı bir netice vermesinden ürkmüş, derhal anlaık hissi ile evlâtlarının ortasına atılmış:

— Ne yapıyorsunuz! Yoksa biribirinizi yiyecek kadar gözünüz karardı mı, utanmıyor musunuz? diyerek ikisini de ayırmağa savaşmıştır.

Fakat iki kardeşten en fazla gözü kararmış olan Veli, annesinin bu müdahalesine kulak bile vermemiş, hattâ daha ileri giderek tabancasını kardeşi Mehmedin üzerine boşaltmıştır. Fakat Salihin kardeşi için attığı kurşunlardan biri ciğeparelerinin arasına giren Cemile Hanıma rastlamış ve kadıncağız evlât kurşunu ile ölü bir halde yere serilmiştir. Ana katili Salih derhal yakalanmıştır.

Köy mektepleri

EMET, 14 — Maarif Vekâletinin, köy mekteplerinin istikbaldeki vaziyeti hakkında, gönderdiği tamimin tatbikine, vilâyetimizde gelecek sene başlanacaktır. Onun için şimdiden hazırlık yapılmaktadır.

Hazırlıklara nazaran kazamızda beş mıntaka mektebi açılacaktır.

Karısını sopa ile öldürdü

Balyadan yazılıyor: Orhanlar nahiyesinin Çırpılar köyünde Ali oğlu Mehmet isminde biri kafasına bir odun vurmak suretile karısı Ayşeyi öldürmüş, bir buçuk yaşında çocuğunun da ölümüne sebebiyet vermiştir.

Katil Mehmet tutularak Balyaya getirilmiştir.

Geliboluda bolluk ve elektrik

Geliboludan yazılıyor: Havalar müsait gittiğinden bu sene çift çiler fevkalâde iyi çalışmışlardır. Bütün köylüler memnudur. Ve bu sene ekinlerin pek fazla bereketli olacağı hakkındaki kanaat umumîdir. İki seneden beri muattal duran ve yevmiye (200) çuval un çıkarmıya kabiliyetli fabrika hükûmet tarafından (21) bin liraya satılmıştır. Fabrikayı Gelibolulu lardan Şevki Bey almış ve son sistem makinelerle techiz etmiye başlamıştır. Şevki Bey bu fabrikadan istifade ederek bir de elektrik santrali yapacak ve Geliboluyu tenvir edecektir.

Kıymetli bir şamdan

Karamandan bildiriliyor: Caferiyat köyü camisinde pek eski ve çok kıymetli bir şamdan bulunmuştur. Şamdan bronzdur ve çok kıymteli nakışleri ihtiva etmektedir, ayni şekilde kıymetli bir halı da bulunmuştur. Her iki eser yakında Konya müzesine nakledilecektir.

Sivasta evlenenler

Sivastan bildiriliyor: Şehrimizde bir sene zarfında 180 çift evlenmiştir. Evlenmelerin en ziyade kış mevsimine tesadüf etmekte ve haftada 3-4 düğün olmaktadır.

Küçük haberler

* Silivri müddeiumumî vekili Tevfik Hüsnü Bey dün görülen lüzum üzerine vekâlet emrine alınmıştır.

* Salı akşamı Ayni zade Hasan Tahsin Bey Cümhuriyet Halk fırkası Binbirdirek ocağında tasaruf, kooperatifler ve içtimaî muavenet hakkında mühim bir konferans vermiştir.

* Tapu ve kadastro müfettişlerinden Emin Bey birinci sınıf müfettişlik maaşile ikinci sınıf müfettişliğe terfi edilmiştir.

* İstanbul tapu idaresi evrak memuru Bedri Bey İstanbul kayıt kalemi evrak memurluğuna ve İstanbul kayıt kalemi memurluğuna da İstanbul tapu idaresi memurlarından

Polisle

Biri kâfi Gelmedi

İkinci bir vapura daha bindirdi

Evvelki gece limanda iki vapur müsademesi olmuştur. Yalnız garibi şu ki bu iki müsademeye de sebep ayni vapurdur.

İtalyan bandıralı Papanada vapuru evvelki gece Akdenize gitmek üzere şamandıradan hareket ederken, evvelâ önündeki şamandıradaki Alman bandıralı Avala vapuruna bindirmiştir. Buradan ayrılırken bu defa da Mısır bandıralı Fezara vapuruna yaslamıştır.

Bu müsademelerden fazla hasar olmamıştır.

Çiğnenen çocuklar

Aksarayda Yekta Ef. sokağında 1 numaralı hanede oturan 5 yaşlarında Talât Tevekkülhamamı caddesinden geçerken şoför Hasan Efendinin idaresindeki kamyonun altında kalarak sol bacağından yaralanmıştır.

Parmağı koptu

Beyazıtta Sürurî mahallesinde Rüstempaşa medresesinde oturan Hayık elini makineye kaptırarak sol parmağı kopmuş ve tedavi altına alınmıştır.

Taş dolu kovanın altında

Çarşıkapıda kuyucu Ali usta evvelki gün Aksarayda Adem Efendinin garajında bir kuyu kazarken kuyudan çıkardığı taşları bir kovaya doldurmuş ve kovayı diğer ameleler yukarıdan çekmeğe başlamışlardır.

Bu sırada ip kopmuş ve içi taş dolu kova Ali ustanın üzerine düşmüştür. Ali usta başından ve muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanarak hastahaneye kaldırılmıştır.

Bir hırsız yakalandı

Zabıta uzun zamandanberi Andon nam diğer çingene Hüseyin isminde bir adam hakkında tahkikat yapmakta ve bu adamı aramakta idi. Bu adam İstanbulun maruf hırsızlarındandır. Kendisi birçok yerleri soymuş ve izini kaybetmeğe muvaffak olmuştur.

Zabıta uzun tahkikat neticesinde Andonun gizlendiği yerleri tesbit etmiş ve tarassuda başlamıştır. Evvelki gece Andan Hasköyde bir evi soyarken yakanlanmıştır.

Mesele Tazelendi

Rasim Âli B. vazifesine iade edilirse...

Rasim Âli B. in Tıp Fakültesine iadesi hakkındaki Devlet Şurası kararı henüz Darülfünuna gelmemiştir. Kararın tebliğinde ne süretle hareket edileceği Darülfünun mehafilinde gizli tutulmakla beraber, keyfiyetin Tıp Fakültesi Meclisile Divan da görüşüleceği ve Vekâlete müracaat edileceği anlaşılmaktadır. Bu iade kararının bilhassa Tıp Fakültesi müderrislerinden bazılarını hiç memnun etmediği söylenmekte ve Rasim Âli B. meselesine yeniden başlamış nazarile bakılmaktadır.

İmar müdürlüğü

ANKARA, 22 (Telefonla) — İmar Müdürlüğüne İktısat Vekâleti sabık mutahassısı M. Gras un tayini mukarrerdir.

Emniyet müfettişliği

ANKARA, 22 (Telefonla) — Sabık Kaymakamlardan İsmail Hakkı B. Emniyet Müfettişliğine tayin edilmiştir.

Rus sinema muharriri İzmirde

İZMİR, 22. (Milliyet) — Rus sinema muharrir M. Zarhi, Reşat Nuri B. le beraber bugün Balikesirden şehrimize gelmiştir.

Tıp Talebe Cemiyeti idare heyeti

Tıp talebe cemiyeti evvelki günkü içtimaı neticesinde yeni idare heyetine Hasan Hulûsi, Mehmet Feruzan, Şükrü Kaya, Necdet, Osman Nuri, Bahtiyar, Cavit, Ekrem, Rük-

Millî hükûmet bütçelerine ait borçlar

Kanun Meclisin dünkü içtimaında kabul edilmiştir

ANKARA, 22. A. A. — B. M. Meclisi bugün reis vekili Refet Beyin riyasetinde toplanmıştır.

Açık bulunan mebusluklara seçilen Kâzım Paşa "İzmir" ile Behçet (Urfa) Ruşeni (Samsun) Beylerin mazbataları kabul olunmuş ve tahlifleri yapılmıştır.

Belediye reislerinin memurin muhakemat kanununun 4 üncü maddesinde yazılı — şuebat idarei kaza rüesayi memurini — meyanına dahil bulundukları ve bu itibarla kaza ve nahiye belediye reisleri hakkında verilecek lüzum veya men'i muhakeme kararlarında vilâyet idare heyetlerinin selâhiyettar olduklarına dair dahiliye ve adliye encümenleri mazbataları müzakere edilmiş ve neticede meselenin tefsirine mahal olmadığından encümene iadesine dair takrir kabul olunmuştur.

Millet meclisinin 1932 senesi eylûl ve birinci teşrin aylar hesaplarına ait meclis hesapları tetkik encümeni mazbatası okunarak tasvip edilmiştir.

Van vilâyeti Muradiye kazası kanikevan köyünden muhtar Abo nam diğer Abdullah oğlu Ahmetin ölüm cezasına çarptırılmasına ait mazbata kabul olunmuştur.

Millî hükûmete ait borçlar

Seyrisefain idaresi 1932 senesi eylûl bütçesinde 12 bin liralık münakale icrasına dair bütçe encümeni mazbatası müzakere ve kabul edildikten sonra millî hükûmet bütçelerine müteallik borçların kayıtlarına ve muayyen müddet içinde müracaat etmiyenlerin alacaklarının sukutuna dair olan kanun lâyihası müzakere olunmuştur. Müzakeresi ikmal edilerek kabul edilen bu kanuna göre:

1927 malî senesi nihayetine kadar millî hükûmet borçlarına müteallik borçlar hakkındaki 2 haziran 1929 tarih ve 1513 numaralı kanuna tabi olup bu kanun neşrinden evvel hazine aleyhine şurayı devlet, muhtelit hakem mahkemesine veya adlî mahkemelere ve bu tarihten evvel doğrudan doğruya maliye vekâletine veya mahallin en büyük memurlarının mafevkine müracaat etmiş olanlarda sarî hastalıklar sebebiyle öldürülmüş hayvanların bedellerinden olan matlupların istifa için hükûmete müracaat etmiş bulunanların müracaatları hüküm ve karara raptedilmiş olup olmamalarına bakılmaksızın makbul addedilir. Bu müracaatlar 1513 numaralı kanunun 2 inci maddesiyle buna müzeyyel 26 mart 1931 tarih ve 1783 numaralı kanunun ikinci maddesi hükûmelerine göre muameleey tabi tutulur. Ancak tediye usullerine malel gelmemek üzere maliye vekâletince merkezde teşkil olunacak komisyonlar tarafından ilâma bağlı alacaklar tasfiye için tetkike tabi tutulamaz.

Bundan sonra mukaveleleri 1933-34 senelerine şamil olmak üzere yeniden 250 bin liraya kadar teahhüdatta bulunmak hususunda sıhhiye ve maliye vekâletlerine mezuniyet veren kanunun birinci müzakeresi yapılarak kabul edilmiş ve cumartesi günü toplanmak üzere içtimaa nihayet verilmiştir.

Zabit Yurdu

(Başı birinci sahifede)

nın en büyük ve parlak taiii onların başında Büyük Gazinin ve Büyük Gaziye niyabeten bizzat bulunmanızdır.

Cümhuriyet orduları bugünkü inkişaf ve kemalini onun şeref veren ve ihya eden yüksek himayesine ve sizin kuvvetli idarenize borçludur.

Büyük Gaziyi başlarında tutmak mazhariyeti Cümhuriyet orduları için ebedi kalacak ve onlar daima vatan sevgisini temsil hususunda Türk nesillerine rehberlik edecek ve Türk tarihine şeref vereceklerdir.

Arkadaşlarıma tebşir ederim; Ulu Gazimiz Zabit Yurdunun hâmi reisliğini ve B. M. Meclisi Reisi ile Başvekil Paşalar Hazeratı Zatı devletleri gibi fahri Reisliğini kabul buyurmuşlardır.

Bu, hepimiz için mazhariyettir. Vazife haricinde dahi ordu mensuplarını daimi alâkalarını ordunun terakki ve tekâmülüne ait konferanslara, derslere, sporlara, mütalea ve müzakerelere cezp ve raptetmek için burada çalışırken büyük şeflerimizin ilhamlarından irşatlarından daima istifade edeceğiz. Filvaki, Yurdun göreceği hizmetler ve vazifelere göre techizat ve tertibatı henüz ikmal edilmemiştir. Bunlar, zamanla, tetebbüle ikmal ve tevsi edilecektir.

Bugünkü haliyle de Ankaramızda misafir erkân, ümera ve zabitanın ve daimî ikamet edip ev tutmakta müşkülât çektikleri görülen küçük rütbede zabitan arkadaşlarımızın temiz bir yerde oturabilmeleri, toplanabilmeleri gibi mühim ihtiyaçlara tekâbul etmekte ve ayrıca konferansları, sporları, ve mütalea ve kütüphaneleriyle, nezih bir lokanta ve gazinosu ile bir içtimaî müessese yoluna girmektedir.

Zabit yurdumuzu tanzim ve tertip hususunda büyük gayretlerini gördüğüm tertip heyeti namına Nihat Paşa Hazretlerine samimî tebrik ve takdirlerimi arzeder ve cümlenizi bu güzel ordu evinde muhabbet ve hürmetle selâmlarım."

Fevzi Pş. Hz. nın nutku

Müşür Fevzi Paşa Hazretleri şu sözleri söylemişlerdir:

Başta Büyük Gazimiz olmak üzere Cümhuriyet hükûmetimizin, ordularına armağanı olan bu yurdun yapılmasından dolayı bütün arkadaşlarım namına derin teşekkürlerimi arzederim. Bu işe başlamış olan Abdulhalik Beyfendiye ve muvaffakiyetle bitiren Zekâi Beyfendiye ve emeği geçen bütün arkadaşlarıma ayrıca teşekkür ederim.

Kara, deniz ve hava ordularımızın kıymetli zabitleri için burasının hakiki bir neş'e kaynağı ve ayni zamanda bir şeref ve bilgi yuvası olmasını dilerim.

Bu açılmada lûtfen bizi şereflendiren Başvekil Paşa Hazretleri ne meb'us arkadaşlarımıza ve za-

Ankarada un Piyasası

(Başı birinci sahifede)

ğirmenin elinde kalmıştır.

Köprüköyü değirmeni Ankaradan maada yerlere de un sevkettiğinden buraya gönderdiği un miktarı pek cüz'idir. Bu vaziyet karşısında yeni değirmenin piyasada hakim bir rol oynamaya teşebbüs ettiği kolaylıkla tebarüz edebilir. Yeni değirmen hangi sermaye ile vücuda gelmiştir? Filvaki şirket hissedarları malûm ise de piyasada şayi olan bir habere göre bu işlerde maruf bir şahsiyetin sermayesi de vardır. Vaziyet böyle bir manzara arzederken, Belediye encümeninin dünkü içtimaında kendisine vaki bir teklifi çok yerinde olarak ve şehir halkını korumak gayesi ile reddetmiş bulunması ortada tetkike değer bir hâdise olduğu kanaatini vermiştir.

Reddedilen teklif nedir?

Alâkadar Vekâlet ve dairelerin memurlarından müteşekkil narh komisyonu francelaya ve ekmeğe yirmi para zam edilmesi lüzumuna karar vermiş ve bu kararını Belediye encümeninin tasvibine arzetmişti Encümenin reddettiği teklif budur.

Ekmeğe un fiyatları üzerinden narh konmaktadır. Her on beş günde bir ekmek narhı tetkik olunurken piyasadan un fiyatları alınmaktadır. Narh komisyonu bu sefer fiat alırken, Belediyenin tayin ettiği evsaf dahilinde birinci nevi un için yeni değirmenden 600, ikinci nevi un için 525, Köprü köydeki değirmenden un getiren tüccardan da birinci nevi un için 550, ikinci nevi un için de 485 kuruş fiat almış ve bunun üzerine fiyatların vasatisini hesapla ekmeğe kilo başında yirmi para zam suretile ekmeğin sekiz buçuğa çıkarılmasını Belediye encümenine teklif etmiştir.

Encümen ise on beş gün evvelki fiatlara nazaran piyasada yine ayni fiatta un olduğunu görerek böyle bir yükselişe sebep ve mana olmadığına karar vermiştir. Bundan başka encümen francala yapılan unlar da pahalılaşmadığından francalanın da kilosuna yirmi para zammı kabul etmemiştir.

Daha sonra buğday fiatlarında da Teşrinisani sonuna nisbetle tereffü değil tenezzül müşahede edilmiştir. 30 Teşrinisanide 72.34 olan yumuşak buğday, bu ayın onbeşinde 69.92 ye düşmüştür.

İşin içyüzü

Yeni değirmenin Ankara piyasasında halk aleyhine oynamak istediği rol ciddi bir tetkik mevzuu addolunmaktadır. Daha düne kadar piyasaya un veren değirmenlerden Saime Kadın köprüsündeki değirmenle, Mamaktaki diğer bir değirmen " tamir için " namı altında kapanmış veya kapattırılmıştır. Bunların tamir vesilesile işlememeleri un piyasasını yeni değirmenin hakimiyetine terketmiş bulunuyor. Fakat Belediyenin otoriter hareketi böyle bir hâkimiyetin Ankaralılar aleyhine tecellisine meydan vermemiştir.

Hatta malûm bir sebepten dolayı bir müddettenberi kapalı bulunan Hacı Çaput'un değirmeni de Belediyenin tavassutile dünden itibaren yeniden faaliyete geçmiştir. Bu suretle

Talebe Birliği Kongresi

Dün de ikinci celse aktedildi

Millî Türk talebe birliği kongresinin ikinci celsesi de dün saat 15 te birlik binasında Hasan Hulûsi Beyin riyaseti altında yapılmıştır.

Geçen celsede kabul edilen altı maddeden sonra, dünkü içtimada yedinci ve sekizinci maddeler müzakere edilmiş ve nizamnameyi hazırlayan komisyonun federasyon esasına müstenit şekli ittifakla kabul edilmiştir. Bu yeni şekle göre bütün Darülfünun ve yüksek tahsil gençliğinin talebe birliğine doğrudan doğruya aza olmaları temin edilmiştir.

Kongrenin üçüncü celsesinin pazartesi günü Beyoğlu Halk fırkasında devamına karar verildikten sonra celseye nihayet verilmiştir.

Fransada Feyezanlar

Birçok yerlerde sular çekiliyor

PARİS, 22. A. A. — Fransanın cenubunda ve bilhassa Garonne havzasında 8 gündenberi devam eden feyezanların şiddeti azalmıştır.

Bu feyezanlar, 1930 dakiler kadar felâketengiz olmamakla beraber çok mühim hasarata sebebiyet vermiştir.

Perpignan yakınında Tet nehri üzerindeki bir köprü yıkılmıştır. Nehre düşen iki şahıs kurtarılmıştır.

PERPİNYAN, 22. A. A. — Şarkî Pyrenees valisi tarafından resmî surette bildirildiğine göre, şimdiki su altında kalan erazi 50.000 hektarlık bir sahayi yani vilâyetin sathî mesahasının sekizde birini işgal etmektedir.

Feyezan başlıyalıdanberi alman muhafaza tedbirlerine rağmen maddî zarar ve hasar 1931 senesindekinden daha çoktur.

Bolivya - Paraguay harbi

SANTİAGO, 22. A. A. — Bolivya jenerallerinden Asorio tarafından bildirildiğine göre Bolivya hareket ordusu, Bolivar kaleciğini istirdat eylemiştir.

Dehşetli bir zelzele

ROMA, 22. A. A. — Florence rasathanesi, son derece şiddetli bir zelzele kaydetmiştir. Hareketi arzın merkezi 9.500 kilometre uzakta ve şarktadır.

Casusluk davası artıyor

BERLİN, 22. A. A. — Birkaç aydan beri, casusluk davalarının artmakta olduğu görülmektedir.

Dün iki dava bitmiş, altı aylık ağır hizmet mahkûmiyeti verilmiş ve bir kadın iki sene hapse mahkûm olmuştur.

Ingiliz - Iran İhtilâfı

(Başı birinci sahifede)

dilmiyerek Milletler meclisine intikal etmesini de memnuniyetle telâkki ediliyor. Çünkü La Haye mahkemesi yalnız hukukî noktadan karar verecekti. Halbuki meclis, ara bulmak için bir komisyon tayin edecek ve komisyon hakkaniyet noktasını da nazarı itibara alacaktır. Iranın bu noktada kuvvetli olduğu kabul edilmektedir.

Bazı gazeteler, İran hükûmeitnin Irak hükûmetini kıskandığından imtiyazı ilga ettiğini yazıyorlar. Çünkü Irak hükûmetinin İngiliz şirketile imzaladığı mukavele İngiliz-İran şirketi mukavelesine nazaran çok kârlıdır.

Her halde umumî kanaat İngiliz — İran petrol şirketi ihtilâfının bir uzlaşma ile neticeleneceği merkezindedir.

İran hükûmetinin bu meseleyi halletmek için intihap ettiği zamanın İrana çok müsait olduğu kaydedilmektedir.

olmak tedbiri alınmıştır.

Bundan başka Belediye ilk tedbirleri meyanında, ekmek narhına buğday fiatının esas tutulması için mevzuatın değiştirilmesi lüzumu hakkında İktisat Vekâletine de müracatta bulunmuştur.

Bu verdiğim tafsilât, memleketimizde buğday değerine satılmaz, köylü emeğinin hakkını bulmazken; bazı mutavassıtların köylü ve şehirli sırtından nasıl zengin olmak yolunu

TİCARET İŞLERİ UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN :

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan ecnebî şirktelerinden "Hofer - Şrants-Klayton - Şütlevort — Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth Anonim Şirketi" bu kere müracaatla Şirketin Türkiye mümessilliğine müştereken imza koymak ve şirket namına yapacakları işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzre M. Denis Katona ile Hakkı Muhlis Beyi tayin eylediğini bildirmiş ve lâzımgelen vesikayı vermiştir. Keyfiyet kanuni hükümlere muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Dikim evi ihtiyacı için 800 metre çuha pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 25-12-932 pazar günü saat 11 de Tophanede Merkez K. Satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İstekilerin şartnama ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan 10 na kadar her gün ve pazarlığa girişecekler için de belli vakitte komisyonda hazır bulunmaları.

(381) (6766)

* * *

Merkez kumandanlığına merbut Selimiye fırını için 200.000 kilo un kapalı zarf suretile satın alınacaktır. Münakasası 25-12-932 pazar günü saat 15 te Tophanede merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasasına iştirak için de şartnamesiveçhile hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale gününün muayyen vaktinden evvel komisyon riyasetine vermeleri. (313) (6375) 1452

* * *

Merkez kumandanlığına merbut müessesat ihtiyacı için 460000 kilo un kapalı zarf suretile satın alınacaktır. Münakasası 25-12-932 pazar günü saat 14.30 da Tophanede merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasasına iştirak için de şartnamesi veçhile hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale gününün muayyen vaktinden evvel komisyon riyasetine vermeleri. (314) (6376) 1453

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat ihtiyacı için nısfı ağır nısfı hafif olmak üzere 2800 kilo benzin pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 24-12-932 cumartesi günü saat 11 de Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Isteklilerin izahat almak için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları.

(367) (6670) 2023

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat ihtiyacı için 43 kilo Vakum, 21 kilo Gires yağı ve 1132 kilo gaz yağı pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 24-12-932 cumartesi günü saat 11 de Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin izahat almak için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (368) (6671) 2024

* * *

Askerî Tıbbiye ve Baytar mektepleri ihtiyacı için 770 adet keten mendil pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 24-12/932 cumartesi günü saat 14,30 da Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları (372) (6701) 2072

* * *

Harp Akademisi efradı ihtiyacı için 1800 kilo kesme makarna pazarlıkla alınacaktır. Pazarlık 24/12/932 cumartesi günü saat 10 da Tophanede Merkez K. satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları.

(378) (6734) 2135

* * *

Maltepe Piyade Atış Mektebi ihtiyacı için 9 kalem kışlık sebze açık münakasa suretile alınacaktır. Münakasası 7-1-933 Cumartesi günü saat 10,30 da Tophanede Merkez K. Satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar hergün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları.

(363) (6636) 1937

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat ihtiyacı için 13 kalem kışlık sezbe kapalı zarf suretile alınacaktır. Münakasası 7-1-933 Cumartesi günü saat 14 te Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları.

(364) (6637) 1938

* * *

Kuleli Lisesi ihtiyacı için 45 kalem laboratuvar malzemesi alenî münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasası 31-12-932 Cumartesi günü saat 14 te Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasaya iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları.

(339) (6503) 1674

Bromural «Knoll»
komprimelerini bugün istimal edenler yarın, en kıymetdar bir nimet olan
sinirlerin muvazenesi
bahtiyarlığına mazhar olurlar.
Bromural, bilkimya takviye edilmiş ve bünbütün zararsız bir valerian müstahzarıdır.
10 ve 20 komprimeyi havi tüplerde eczanelerde reçetelle satılır.

Diplomalı Bir Profesör
Asrî ve bedii dans ile jimnastik dersleri vermektedir. 475, İstiklâl caddesi Botter Han
(Bahçede 2 inci ev.)

Istanbul ikinci icra memurluğundan: Emniyet Sandığına Mehpare Hanımın tarafından rehnedilip borcun ademi tesviyesinden binaen haczen paraya çevrilmesi takarrür eden bir çift Roza küpenin birinci açık arttırması 29-12-932 tarihine müsadif perşembe günü saat on dörtten itibaren sandal bedesteninde icra edileceğinden talip olanların 932-4725 dosya numarasını hâmilen mahallinde hazır bulunacak memura müracaatları lüzumu ilân olunur.

Istanbul ikinci icra memurluğundan: Emniyet Sandığına Naci Bey tarafından rehnedilip borcun ademi tesviyesine binaen haczen paraya çevrilmesi takarrür eden bir plâtin kol saatı ve bir altın saat maakösteki birinci açık arttırması 29-12-932 tarihine müsadif perşembe günü saat on dörtten itibaren Sandal Bedesteninde icra edileceğinden talip olanların 932-4400 dosya numarasını hâmilen mahallinde hazır bu-

Sarıyer Malmüdürlüğünden:

Mahallesi: Yeniköy

Sokağı	Tahrir No. sı	Kapı No. sı	Takdir olunan varidat	İhbarname No.sı	Mükellefin ismi
Boğaziçi	327	5 hane	96 lira	18-80	Nikoli oğlu Dimitri
Sıvacı	328	6 „	96 „	18-81	Hiristo kızı Enni
Boğaziçi	642	28 kulube	72 „	21-101	Pandeli oğlu Manol
Ç. deresi	459	7 hane	108 „	20-20	Tenasüp hanım
Boğaziçi	623	9 „	165 „	21-82	Rifat bey
Boğaziçı	639	25 „	110 „	21-98	Riza „
Boğaziçi	638	24 klübe	48 „	21-97	Faik „
Boğaziçi	615	1 oda	60 „	21-74	Kevork „
Boğaziçi	640	26 hane	135 „	21-99	Necmettin B.
Boğaziçi	644	30 ahır	120 „	21-103	Petro B.
Boğaziçi	619	5 hane	72 „	21-78	Seher hanım
Boğaziçi	267	4 baraka	60 „	18-17	Nikoli
Boğaziçi	634	29 hane	135 „	21-102	Melek hanım
Boğaziçi	631	17 ahır	36 „	21-90	Yani
Boğaziçi	633	19 oda	150 „	21-92	Fitnet H.
Boğaziçi	622	8 köşk	460 „	21-81	Nikali
Boğaziçi	625	11 ahır	480 „	21-84	Mustafa Hüseyin

Bu sene umumî bina tahrir ve tehmin komisyonu tarafından takdir edilip sahiplerinin ikametkâh adresleri mechul bulunan emlâkin alelmüfredat numaralarile vazolunan varidatı gayrisafiye miktarları yukarıya yazılmıştır. Emlâki mezkûre sahiplerinin tarihi ilândan itibaren müddeti kanuniyesi zarfında mensup oldukları maliye şubesine müracaat etmedikleri takdirde mukadder varidatın kespı kat'iyet ettirileceği ilânen tebliğ olunur. (6759)

Devlet Demiryolları İdaresi ilânları

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan (56) kalem ateş tuğlası, bal mumu, çelik, alât ve edevat, pirinç tel, perçinçivisi, parafin, yelken bezi, banyo eşyası, boraks, elektrikli matkap, şilte, battaniye yatak ve yorgan çarşafı, bezir yağı hastane levazımatı ve saire gibi muhtelifülcins malzemenin pazarlığı 26-12-932 tarihine müsadif pazartesi günü mağazada icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrde saat 9dan 11e kadar isbatı vücut ederek tahriren fiat vermeleri, bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerinin beraber getirilmesi, nümunesiz tekliflerin kabul edilmiyeceği ilân olunur. (6762)

İdarede teraküm eden müstamel çembersiz saç variller bilmüzayede satılacaktır. Talip olanların 29-12-932 tarihine müsadif perşembe günü saat 10 da teminat akçelerile Haydarpaşa mağazasında isbatı vücut etmeleri ilân olunur. (6761)

Ankara M. M. V. Satınalma Komisyonundan:

Askerî Lise ve Orta Mekteplerde aşağıda gösterilen derslerin muallimlikleri açıktır. Verilecek ücretler hizalarma yazılmıştır. Tedris için resmî salâhiyeti haiz olan ve başka yerlerde alâkaları olmıyan muallimlerden arzu edenlerin 10 gün zarfında istida ve fotoğafını musadak fişlerile Ankarada Askerî Liseler Müfettişliğine müracaat. (1059) (6706)

Mektebin ismi:	Muallimliğin nevi:	Ücreti:
Kuleli Lisesi	Fizik muallimliği	98 Lira
Bursa	Fizik muallimliği	108 Lira
Bursa	Kimya muallimliği	108 Lira
Bursa	Tabiat muallimliği	108 Lira
Konya As. O. Mp.	İngilizce muallimliği	108 Lira
Erzincan As. O. Mp.	Almanca muallimliği	108 Lira
Erzincan As. O. Mp.	Türkçe muallimliği	108 Lira

2077

3 üncü kolordu ilânları

Çatalca Mst. Mv. ne ait ışıldak tamir ettirilecek ve bazı noksan malzemesi satın alınacaktır. Pazarlıkla ihalesi 25-12-932 pazar günü saat 14 tedir. Taliplerin keşifnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5026) (6768)

* * *

3. cü muhabere alayı için 50,000 kilo odun pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 25-12-932 pazar günü saat 10da yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5030) (6769)

* * *

K. O. ve I. F. kıt'a ve müesseseleri için (60,096) kilo patates açık münakasaya konulmuştur. İhalesi 14-1-933 cumartesi günü saat 14tedir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel kamisyona müracaatları. (5032) (6771)

* * *

K. O. Kıt'a ve müesseseleri için 18,000 kilo kok kömürü pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 25-12-932 pazar günü saat 11 dedir. Şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5031) (6770)

* * *

Çatalca Mst. Mv. nin ihtiyacı olan pazarlıkta bulunan 60 ton levamarin kömürüne talip çıkmadığından, ihalesi tehirle 25-12-932 11,30 yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları.

* * *

VII. K. O. muhabere taburu için muhabere malzemesi satın alınacak ve motör aksamı tamir ettirilecektir. İhalesi 25/12/932 Pazar günü saat 14,30 da yapılacaktır. Taliplerin listesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracataleri. (5027) (6741)

2139

* * *

Kolordu ve I. F. ihtiyacı için Osram veya Filips ve yahut Set markalı 3300 adet ampul pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 25/12/932 Pazar günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere hergün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5028) (6742)

2140

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Alpullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz, sandıkta ve çuvalda küp şekerleri atideki fiatlerle her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal toz, kilosu 36,75 kuruş

Çuvalda küp, kilosu 38½ kuruş

Sandıkta küp, kilosu 39½ kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mesuliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı 4 üncü Vakıf Han, 4 üncü kat, Telgraf adresi: İstanbul Şeker - Telefon: 24470-79

1339

İHTİRA İLÂNI

" Ham maden, humuzat ve emsali tasfiyesinin ıslâhı " hakkında istihsal olunan 21 Mayis 1927 tarih ve 533 numaralı ihtira beratı bu defa mevkiî fiile konmak üzre ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da Çinili Rıhtım Hanında Robert Ferriye müracaatları ilân olunur.

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Temamına 7500 lira kıymet takdir olunan Pendikte istasyon civarında Karakol sokağında Boyacı Mavridi köşkü namile maruf 265-6 numarlı bahçe ve teferrüat bir bap hanenin temamı açık arttırmaya vazolunmuştur. 5-1-933 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 25-1-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat ondörtten on altıya kadar İstanbul 3 cü icra memurluğunda birinci açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırmaya iştirâk için yüzde yedi buçuk teminat akçesi alınır. Müterakim vergi belediye vakıf icaresi müşteriye aittir. Hakları Tapu sicilleri ile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrâkı müpiteleri ile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları Tapu sicilleri ile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların 1424 numaralı icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesi ahkâmına tevfiki hareket etmeleri lüzumu ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 32-2557 numara ile memuri yetimize müracaatları ilân olunur.

ZAYİ — 1776 sicil numerolu arabacılık ehliyetnamemi zayettim. Yenisi alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Hasan oğlu Mustafa.

İstanbul sekizinci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayi mahcuz ve bu kerre paraya çevrilmesine karar verilen konsol, kanape, karyola, kütüpane ve sairenin 26-12-932 pazartesi günü saat 9 dan 12 ye kadar açık artırma ile Şişlide Haci Mansur sokağında 10 No. lu hanede satılacağından alâkadarlar yevmü mezkûrde mahallinde bulunacak memurine müracaatları

Evkaf müdiriyeti ilânları

Alemdağı vakıf ormanlarının büyük Elmalı civarında 120 metro mik'ap keresteliğe salih gayri mamûl kestane eşcarı müzayedeye vazolunmuştur. 11-1-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte ihalei kat'iyesi icra kılınacağından taliplerin İstanbul evkaf müdiriyetinde orman ve arazi kalemine müracaatları ilân olunur. (6687)

2063

Türk Gemi Sahiplerine

Istanbul Deniz Ticareti Müdürlüğünden:

Deniz Ticareti kanunu mucibince Tük gemilerinin tescili lâzımdır. Bunun için kat'î olarak Şubat 933 gayesine kadar mühlet verilmiştir. Bu müddet zarfında gemilerini tescil ettirmiyenler ve tasdikname almıyanlar haklarında kanunun 1476 ncı maddesi tatbik olunacağı gibi (11045) No. lı Tescil nizamnamesinin 6 mcı maddesi mucibince de bu gemilerin seyrüseferice müsaade edilmiyeceği ilân olunur. (6715)

Sarıyer Malmüdürlüğünden:

Mahallesi... Uluköy

Sakağı	Tahrir No.	Kapı No.cinsi	Takdir olunan varidat	İhbareame No. sı	Mükellefin İsmi
Mirgün	C.461	4 hane	48 lira	29-86	Yorgi
„	21	46 gazino	120 „	24-19	Ahmet Halim B.
Muvakkatanı	79	62hane	120 „	24-89	Kerime H,
Ynnus ağa	607	20 „	60 „	31-30	Andronoki H.
Seyyah	257	2 „	120 „	30-72	Katine H.
Keretane	586	29 „	180 „	31-10	Armeganyan
Dönüm	565	21 „	60 „	30-90	Avantiya
Yunus ağa	603	13 „	360 „	31-26	Maryah

Bu sene umumî bina tahrir ve tahmin komisyonu tarafından takdir edilip sahiplerinin ikametgâh adresleri mechul bulunan emlâkin alelmüfredat numaralariyle vazolonan varidatı gayri safiye miktarları yukarıya yazılmıştır. Emlâki mezkûre sahiplerinin tarihi ilândan itibaren müddeti kanuniyesi zarfinde mensup oldukları Maliye şubesine müracaat etmedikleri takdirde mukadder varidatın kesbi kat'iyet ettirileceği ilânen tebliğ olunur.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

20 Ton benzin: Kapalı zarfla münakasası: 7 Kânunusani 933 cumartesi günü saat 11 de.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için lüzumu olan 20 ton benzin kapalı zarf usulile münakasaya konulduğundan şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve vermeğe talip olacakların da münakasa gün ve saatinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatleri. (6589)

Yelkenci ve Sadık Zade MÜTTEHİT VAPURLARI

26 kânunuevvel 932 pazartesi gününden itibaren Karadeniz hattına vapurlarımız her hafta İstanbul'dan

Pazartesi ve perşembe

günleri hareket edecektirler.

Yeni Müdiriyet idaresinde

Yeni

KAPRİS

Lokanta ve birahanesi

Zengin mezelerle taze bira Müntahap meşrubat Alâminüt nefis yemekler - kusursuz ve itinalı hizmet. Bir ziyaret en müşkülpesentlari iknaa kâfidir.

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Börekçi fırını sırasında 34.

1340

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Şirketi Mühürdarzade han 2. 3740.

MAVNA TAMİRİ

İdare mavnalarından yedi tanesi tamir ettirilecektir. İhale 26-12-932 saat 16,30. Depozito %15 dir.

24 Birinci kânun cumartesi sabahından itibaren Köprüden Kadıköyüne 8,10 da hareket eden sefer 8,05 de ve Kadıköyünden Köprüye 8,40 da hareket eden sefer de 8,30 da kalkacaktır.

2059

24 Birinci kânun cumartesi akşamı

Şehzadebaşında MİLLET tiyatrosunda

Naşit Bey Gecesi

Fevkalâdelikler gecesi - Zengin program

(Samurkaş Çiftliği)

Şarkılı komedi 4 perde

FİKRİ TEVFİK

OTOMOBİL VE MAKİNİST MEKTEBİ

Taksim'de Cumhuriyet abidesi karşısında No. 4

61 mcı yeni ders devresi 2 inci kânun iptidasında başlıyacaktır. Mektebin tedris müddeti 3 ay ücreti yaptırılan direksiyon talimleri adedine göre 25, 40, 50 liradır. Talebeye hususî garajımızda verilen tamircilik derslerile beraber haftada dört ders gösterilmekte, direksiyon talimlerine ve ameliyata çok ehemmiyet verilmektedir. (Belediyeden ehliyetname almak istiyen şoförler, imtihan suallerini ve ŞOFÖR İMTİHANI kitabını mektebimizden tedarik edebilirler.) Tafsilât için program isteyiniz. Müracaat saatleri 15 - 18 arasında.

Telefon: 4.2508

Sarıyer Malmüdürlüğünden:

Mahallesi: İstinye

Sokağı	Tahrir No.sı	Kapı No. cinsi	Takdir olunan varidat	İhbarnamə No. sı	Mükellefin ismi
Değirmen	273	59 hane	25 lira	30-3	Maksut efendi
Cadde	134	170 „	48 „	23-58	Zeliha V. S. H.
Tacikler	39	10 „	60 „	22-50	Artin Agop
Cadde	65	105 „	240 „	22-79	Ali Nuri B.
Taikler	33	1 „	156 „	22-44	Sofi Papazyan
Devirmen	275	63 „	25 „	30-5	Ayşe hanım

Bu sene umumî bina tahrir ve tahmin komisyonu tarafından takdir edilip sahiplerinin ikametgâhı edresleri mechul bulunan emlâkin alelmüfredat numaralarile vazolunan varidatı gayri safiye miktarları yukarıya yazılmıştır. Emlâki mezkûre sahiplerinin tarihi ilândan itibaren müddeti kenuniyesi zarfında mensup oldukları maliye şubesine müracaat etmedikleri takdirde mukadder varidatın kespi kat'iyet ettirileceği ilânen tebliğ olunur, (6757)

NOVOTNİ'de

Gayet zengin bir surette süslenmiş ve ziyalandırılmış Noel ağacı etrafında

NOEL REVEYONU

Yeni sene reveyonu için büyük hazırlıklar
Program — Tombola -- Sürprizler — Kotiyonlar
Her aksam: Yeni sene tombolası için meccanen biletler tevzi edilmektedir.

2152

Gedikpaşa'da Jandarma Satınalma komisyonundan:

Nümunesi veçhile iki bin beş yüz liralık kar gözlüğü derhal teslim şartile 25-12-932 pazar günü saat on dörtten on beşe kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin mezkûr günün mueyyen saatlarında komisyona müracaatları. (6760)

GRİPE TUTULMAYINIZ

Her sabah bir kaşe

NEOKALMİNA

aldığınızda

Vücudünüze gripe karşı en kuvvetli silâhı vermiş olursunuz. MİDEYİ ve KALBİ KATİYYEN YORMAZ - 6 ve 12 kaşelik kutuları isteyiniz. 231

1393

1932 senesinin en son ihtirası Profesör Dr. Meçenkof'un mütekâmil formülü olan

PROFİLAKSİN'dir

Dünyanın her tarafında kemali itimatla kullanılır.
Gençliği, Frengi ve belsoğukluğu afetinden koruyucu yegâne devadır.
Vatandaş; kıymeti hiç mesabesinde olan Profilaksin, hayatın, istikbalin, vatanın için

KIYMETİ MİLYONA DEĞER

Her eczanede bulunur. 651 İstanbul posta kutusu adresine beş lur şlu pul gönderene gizli hastalıklar kitabından meccanen gönderil

---

Yılbaşı geliyor, "İpekiş„ birçok hediyelik eşya hazırladı

Ne duyulmuş,ne görülmüş;
"Bu iş te İpekiş'indir!"
Sanki ışıkla örülmüş
"Bu iş te İpekiş'indir!"

Hakkıyım, dalsam sevince
Krep Mizam'ı görünce
Mehtaptan, şiirden ince
"Bu iş te İpekiş'indir!"

Ne hulyalı sabahlıklar:
Işık, güzellik ve bahar
Sanki kucaklaşıyorlar...
"Bu iş te İpekiş'indir!"

Preton'un üç,dört metresi:
Cici bir çay elbisesi,
Neş'elerin hazinesi.
"Bu iş te İpekiş'indir!"

Gidiniz, Görünüz.

1964

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka kommerçiyale

İTALYANA

Sermayesi 700,000,000
(İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, frank, İngiliz lirası veya bunların frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde, otellerde, vapurlarda trenlerde bu çekler en küçük tediyat için nakit mahallarında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki sahibinden başka kimseni istifade edemeyecağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir.

1394

YENİ

MEM DE LUXE

Tıraş bıçağını tecrübe ediniz. İngilterede imal edilmiş Yeni model

---

Az zamanda
Usta Dokumacı
yetişmek isteyen
TÜRK GENÇLERİ
Balat'taki
Süreyya Paşa
Mensucat fabrikasına müracaat etsinler.

Telefunken, Radyo Mevsiminin en yeni ve en Mükemmel bir modelini Taktim ediyor:

TELEFUNKEN 650 WK
RADYO GRAMOFON

Hassasiyet, kuvvet ve azami tefrik kudretine malik super heterodin sisteminde bir radyo ahizesile, Musikiyi aynen iadedeki sedakatile temayüz eden elektrikli Gramofon, Şık ve zarif bir Möbilya içerisine vazedilmiştir.

EN MÜŞKÜLPESENTLERİ BİLE TAM MANASİLE TATMİN EDECEK YEGANE MUSİKİ ALETİDİR.

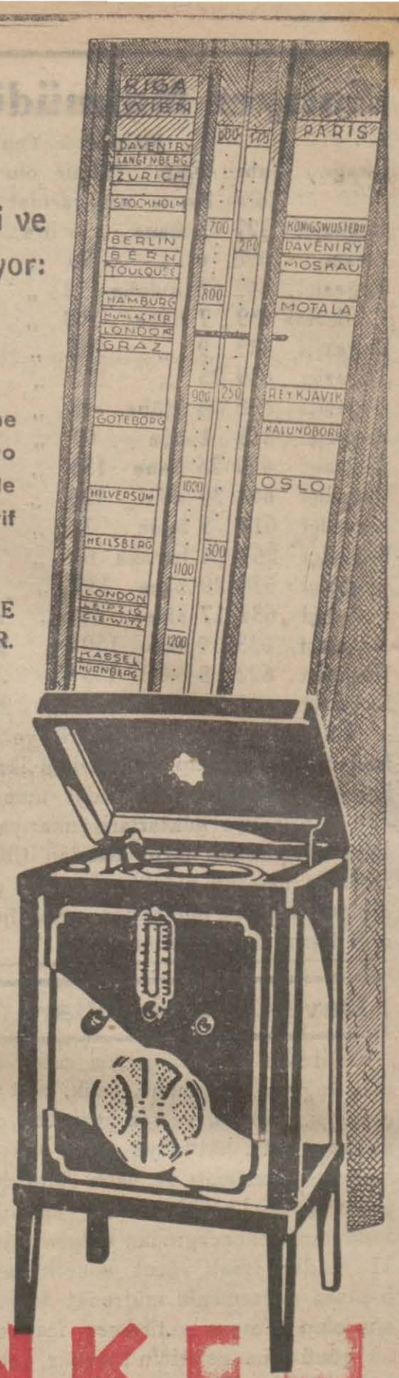

TELEFUNKEN

BOURLA BIRADERLER ve Şr ve SATIŞ MAGAZALARI

Sene başı geliyor

İPEKİŞ

En iyi hediyeleri hazırladı

Kravat, mendil, eşarp, elbiselik, gömleklik ve pijamalık kumaşlar - Harikulâde güzel:

Sun'î İpek Çiçekler

1976

Zabitan ve memurine müjde:

Portatif sandalyeler

Yılbaşına kadar reklâm fiatı

360 kuruşa

Yalnız mağazamızda satılmaktadır.
İstanbul Rizapaşa yokuşunda 66 No.

Asrî Mobilya Meşheri

2116

HAYDEN

1848 - 1932

85 senelik mevcudiyete malik müessesedir.

Şöhretini kazanmış ve büyük babalarımızla babalarımızın ihtiyacatını temin etmiş bulunan **HAYDEN** müessesesi sattığı mallarının mükemmel cinsini takdir etmesini bilen muhterem İstanbul halkına daha uzun müddet müfit olmak ümidindedir.

HAYDEN Müessesesi müdiriyeti, herkesin istifade edebilmesi emelile ve teessüsünün 85 inci senei devriyesi münasebetile

FİATLARINI mühim bir surette TENZİLE karar vermiştir. Her vakit böyle müstesna fırsatlara tesadüf edilmediği cihetle.

Hepiniz istifadeye koşunuz

1421

DİKKAT

Makbule geçecek bir hediye mi arıyorsunuz?

Mağazamızın nadide ve hediyelik çeşitlerini görmekte istical ediniz. Sigara tabaka ve kutuları, nikel ve kaplama masa takvimleri, envai çeşit mürekkepli kalemler, yazı takımları, kalem takımları vesaire...

23 senedenberi muntazaman neşretmekte olduğum **YENİ MUHTIRA ve ZAFER MUHTIRASI** nın mevcudu azalmıştır. Cildinin nefaseti, malûmatının fazlalığı daima emsaline faikiyeti muhafaza etmektedir. 16 çeşit olarak yapıldığından zevkinize göre kolayca intihap edebilirsiniz. Herkese lâzım olan muhtıra defterlerimiz aynı zamanda en büyük ve sizi daima hatırlatmağa vesile olacak bir hediyedir.

Banka ve ticarethanelerde müstamel 933 YENİ TİCARET MUHTIRA (Ajanda) larımız 4 çeşit olarak her yerde satılmaktadır. Yeni muhtıra ve ticarî muhtıra defterlerimizin taklitlerinden sakınınız.

Ankara caddesi Afitap mağazası No. 111 Mehmet Sadık

Tayyare Yılbaşı Piyangosu

Büyük Mükâfat 1,000,000 Liradır
Büyük ikramiye 500,000 Liradır
Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır.

Taliinizi deneyiniz..

1551 **Acele ediniz..**

AH! AMAN! ... ARKAM!

ÇABUK! BİR ALKOK YAKISI

SANCI GEÇTİ! OH, HER ŞEY ALA

Sizi kıvrandıran bu belden aşağıki had sancıyı niçin defi ve izale etmemeli? Mesamatı çok alâ Alkok yakısı, aizin için emin ve müessir bir tedbiri şafıdır. Sancı tekrar gelmeden hemen bu yakıyı ağrıyan mahalle tatbik ediniz. Avdetini men'etmiş olursunuz. Daima evinizde bir veya iki Alkok yakısı bulundurunuz. Vücudun her hangi bir sancısına karşi hazır ve emin bir tedbirdir. Bir dürüne ilâçtan daha müessirdirler. Siz işinizle mesgul olurken o da kendi vazifesini görür. Her eczanede bulunur. Fakat Alkok ismini hatırınızda tutunuz. Taklitlerinden sakınınız.

Türkiye Umumi Accentaları:
G. & A. BAKER Ltd
İSTANBUL
Posta Kutusu 468, İstanbul

Delikli "ALLCOCK" YAKISI
SANCIYI İZALE EDER

Kumbara, bütün bir istikbal'dir!

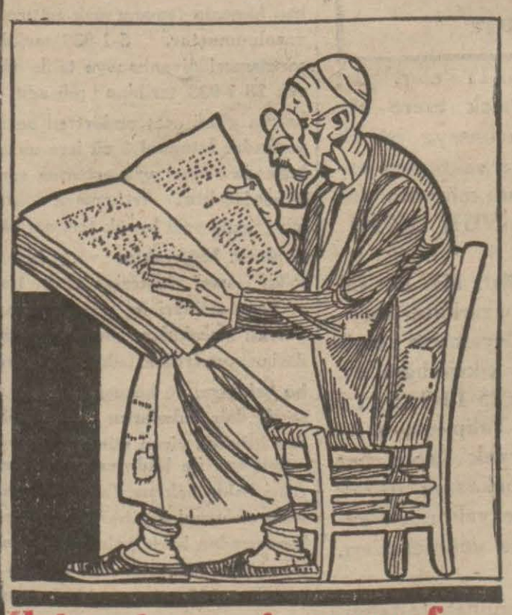

İktısat ve tasarruf yalnız nazariyat ile değil...

... Bir kumbara alarak para biriktirmekle öğrenilir...

Türkiye İş Bankası

1834

Macar bir Madam

Jimnastik ile Asrî ve bedii dans dersleri vermektedir. Sıraservi 147 No: Hilmi Bey apartımanı **2 inci kat**

KAPPS

Alman kitapçı, Alman kitapları en ucuz satar, Beyoğlu, İstiklâl caddesi 390, İsveç sefareti karşısında.

1747

Gayrimübadiller cemiyetinden

Cemiyetimiz altı aylık kongresini Kânunusaninin onbeşinci Pazar günü saat 14 te İstanbul Halkevinde akdedeceğinden Mukayyet azanın teşrifleri mercudur.

MİLLİYET MATBAASI